

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA

**MANDATNO IZVJEŠĆE
O MONITORINGU RADA VIJEĆA MINISTARA BIH
12.10.2014.-30.06.2018.**

KONTINUIRANI POLITIČKI SUKOBI IZMEĐU STRANAKA VLADAJUĆE KOALICIJE NA DRŽAVNOJ RAZINI I FOKUSIRANOST NA OPĆE IZBORE DUŽE OD GODINU DANA PRIJE OPĆIH IZBORA U BIH, DOVELI SU DO ZASTOJA U PROVEDBI KLJUČNIH REFORMI I PONOVOG USPORENJA EUROPSKOG PUTA BOSNE I HERCEGOVINE.

Naime, vladajuća većina na državnoj razini već godinu dana suštinski ne postoji, što, pored vidljiv problema u radu Parlamentarne skupštine BiH, značajno otežava rad i utječe na učinkovitost rada i Vijeća ministara BiH. Izborna, 2018. godina je bila prilika da "vladajuća većina" na državnoj razini sve učini da barem umanju zaostatke iz prethodnih godina i da u posljednjoj godini mandata postignu što bolje rezultate, jer uskoro predstoji "ispit" kod građana–birača, s obzirom da će se opći izbori u BiH održati, 07. listopada 2018. godine.

VIJEĆE MINISTARA BIH U AKTUALNOM MANDATU, NAJVEĆI INTENZITET RADA IMALO JE U 2016. GODINI.

Najveći intenzitet rada Vijeća ministara BiH u mandatnom razdoblju od 31.03.2015.-30.06. 2018. godine, zabilježen je u 2016. godini, kada je održano 50 redovnih i 13 izvanrednih sjednica (ukupno 63 sjednice), za 9 mjeseci prve godine aktualnog mandata (2015), održano je 37 redovnih i 7 izvanrednih sjednica VMBiH (ukupno 44), u 2017. godini, 39 redovnih i 9 izvanrednih (ukupno 48), s obzirom da je jedna sjednica planirana za 15.11.2017., otkazana zbog nemogućnosti svih ministara iz reda srpskog naroda, da dođu na tu sjednicu. U prva dva kvartala 2018., održane su 22 sjednice (21 redovna i 1 izvanredna).

POČETKOM 2018. GODINE, NAKON VIŠEGODIŠNJEG USUGLAŠAVANJA DRŽAVE I ENTITETA, USVOJEN JE STRATEŠKI PLAN RURALNOG RAZVOJA BIH ZA RAZDOBLJE 2018.-2021. GODINE.

Vijeće ministara BiH je, 04.01.2018. utvrdilo Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018.-2021., a potom je ovaj Strateški plan usvojen u Zastupničkom domu, 31.01.2018., te u Domu naroda PSBiH, 20.02.2018. godine. Usvajanjem Strategije ruralnog razvoja omogućen je pristup europskim fondovima za pomoć poljoprivredi i na taj način je spriječen dosadašnji rizik da bh. poljoprivrednici ostanu bez značajne financijske pomoći iz europskih fondova, s obzirom da je u proteklih 7 godina iz IPA fondova izgubljeno cca 400 mil. KM, koje su trebale biti iskorištene za poljoprivredu u BiH. Međutim, odmah nakon usvajanja ove Strategije, stiglo je obećanje da će iz EU fondova biti osigurano 30 mil. eura bespovratnih sredstava (po godini) za naredne 3-4 godine, odnosno, do kada BiH ne dobije kandidatski status za članstvo u Europskoj uniji, a nakon te faze europskog puta BiH, ta sredstva će biti i znatno veća i ista će biti namijenjena isključivo za ruralni razvoj.

PROGRAM RADA VIJEĆA MINISTARA BIH NIJEDNOM U AKTUALNOM MANDATU NIJE UTVRĐEN BLAGOVREMENO, SUKLADNO POSLOVNIČKIM ODREDBAMA.

Najmanje

kašnjenje od 11 dana, koje, ipak, podrazumijeva kršenje poslovnčkih odredbi, evidentirano je prilikom usvajanja programa rada Vijeća ministara BiH za tekuću, 2018. godinu, dok je najveće kašnjenje bilo u 2015. godini, s obzirom da je Vijeće ministara BiH potvrđeno u Zastupničkom domu PSBiH, 31.03.2015. godine, program rada za tu godinu donesen je 07.05.2015. godine, dakle, sa nešto više od 4 mjeseca zakašnjenja u odnosu na poslovnički rok (do kraja kalendarske godine za narednu). Približno isto kašnjenje od cca mjesec dana, je evidentirano prilikom utvrđivanja programa rada za 2017. godinu (utvrđen, 01.02.2017.), dok je program rada Vijeća ministara BiH za 2016. godinu utvrđen, 09.02.2016. godine. Podsjećamo da su kvalitetno kreirani i blagovremeno usvojeni programi institucija zakonodavne i izvršne vlasti na svim razinama, jedna su od ključnih "alatki" za efikasnost njihovog rada, te samim tim, i preuzimanje pune odgovornosti za realizaciju vlastitih programa rada institucija.

U OVOGODIŠNJEM PRORAČUNU INSTITUCIJA BIH I MEĐUNARODNIH OBEVEZA BIH, INKORPORIRANA JE STAVKA KOJA OSIGURAVA TZV. "DISKRECIJSKO" TROŠENJE NOVCA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA. Dakle, nastavljena je višegodišnja praksa trošenja proračunskog novca od strane predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te tri člana Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno i na temelju osobnih prosudbi, koristiti sredstva do 6% od iznosa tekuće pričuve u 2018. godini (Predsjedništvo BiH - 360.000 KM), te 4% za predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH (180.000 KM). CCI smatra da je nedopustivo da se finansijska sredstva u iznosu od preko pola miliona KM (540.000 KM) troše bez jasnih i transparentnih kriterija, te da ne smije biti povlastica za bilo kojeg dužnosnika u tom kontekstu. Treba stvoriti zakonske pretpostavke i donijeti potrebne odluke, kojima će se onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca od strane rukovodstva Vijeća ministara, te članova Predsjedništva BiH, kroz stavku "tekuća pričuva" u državnom proračunu.

SAMO JEDNO MINISTARSTVO U AKTUALNOM SAZIVU VIJEĆA MINISTARA BIH NIJE IMALO PREDLOŽENIH ZAKONA. Na planu zakonodavnih aktivnosti u aktualnom mandatu Vijeća ministara BiH, koje je utvrdilo 77 zakona u razdoblju od 31.03.2015. – 30.06.2018. godine, najučinkovitije je bilo Ministarstvo pravde BiH, koje je kreiralo i u proceduru VMBiH predložilo skoro 1/3 od svih utvrđenih zakona u navedenom razdoblju - ukupno 24 zakona ili 31,2%. Upravi odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH predlagatelj je 12 zakona, uz napomenu da se radi o "setu" Zakona o trošarinama (akcizama) koji su više puta predlagani, Ministarstvo financija i trezora predlagatelj je ukupno 10 zakona, Ministarstvo sigurnosti – 7 zakona, a po 5 zakona, kreirali su i predložili Ministarstvo komunikacija i prometa i Upravni odbor Agencije za osiguranje depozita BiH. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Ministarstvo civilnih poslova su kreirali i u proceduru VMBiH dostavili po 4 zakona,

Ministarstvo obrane i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice kreirali su i u proceduru dostavili po 3 zakona, dok Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije imalo kreiranih i predloženih zakona.

VIJEĆE MINISTARA BIH UTVRDILO JE OKVIRNU ENERGETSKU STRATEGIJU BIH DO 2035. GODINE, ŠTO ĆE ZNAČITI DEBLOKADU ZNAČAJNIH SREDSTAVA ZA NAŠU ZEMLJU IZ IPA FONDOVA ZA OBLAST ENERGETIKE. Iako BiH, još uvijek, nije ispunila sve preuzete obveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici, koje se odnose na usvajanje Zakona na državnoj razini o regulatoru električne energije i plina, prijenosu i tržištu električne energije, te uspostavljanju regulatornog tijela na razini BiH za tržište plina, iznimno važnim smatra se nedavno usvajanje Okvirne energetske strategije Bosne i Hercegovine do 2035. godine. Zbog nepostojanja ove strategije, BiH je u posljednjih 7 godina izgubila nekoliko stitina miliona eura investicija u sektoru energetike, a navedena strategija podrazumijeva ulaganja u energetske objekte u vrijednosti od cca 9 milijardi KM, što su iznimno značajna sredstva za ovu oblast.

BOSNA I HERCEGOVINA JE POČETKOM 2018. GODINE DELISTIRANA SA TZV. "SIVE LISTE" RADNE GRUPE ZA FINACIJSKU AKCIJU PROTIV PRANJA NOVCA (FATF). Nakon terenske posjete izaslanstva FATF-a Bosni i Hercegovini, 16. i 17. siječnja 2018. godine, koja je za cilj imala provjeru provedbe donesenih zakonskih i podzakonskih akata iz FATF Akcijskog plana, nakon razgovora sa predstavnicima 27 institucija s različitih razina vlasti u BiH, izraženo je zadovoljstvo postignutim rezultatima institucija u Bosni i Hercegovini, vezano za provedbu mjera iz spomenutog FATF Akcijskog plana. Izvješće FATF izaslanstva o terenskoj posjeti BiH razmatrano je 22.02.2018. godine na plenarnoj sjednici FATF-a, i isto je jednoglasno i bezuvjetno usvojeno, što znači da je BiH "delistirana" sa tzv. "sive liste" FATF-a.

U MANDATNOM RAZDOBLJU VIJEĆA MINISTARA BIH (2015.-2018.) REALIZIRANO JE NEŠTO MANJE OD $\frac{3}{4}$ MJERA IZ AKCIJSKOG PLANA REFORMSKE AGENDE NA DRŽAVNOJ RAZINI. Analogno navedenom, može se zaključiti da Akcijski plan reformske agende na razini BiH nije uspješno implementiran, jer je nerealizirano ostalo nešto više od $\frac{1}{4}$ planiranih mjera u nadležnosti Vijeća ministara BiH. Naime, od ukupno planirane 34 generalne mjere u spomenutom Akcijskom planu, u potpunosti su realizirane 24 aktivnosti (mjere), što predstavlja stupanj realizacije od 70,6% u odnosu na ukupan broj planiranih aktivnosti, s tim da se provedba 6 mjera iz Akcijskog plana Reformske agende, započeta tijekom prethodne tri godine aktualnog mandata, kontinuirano provodi (17,6%), s tim da 4 aktivnosti iz Akcijskog plana za provedbu Reformske agende na državnoj razini nisu realizirane (11,8%)..

NA PLANU ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI, AKTUALNI SAZIV VIJEĆA MINISTARA BIH U ODNOSU NA PROŠLI I PRETPROŠLI SAZIV JE ZNATNO LOŠIJI. Kada govorimo o usporedbi rezultata aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, računajući i vrijeme tzv. "tehničkog

mandata" nakon općih izbora, 2014. godine, vidljivo je da je pretprošli saziv Vijeća ministara BiH (2006.- 2010.) imao znatno bolji rezultat na planu zakonodavnih aktivnosti, jer je utvrdio 179 zakona, što je za 102 zakona više od aktualnog, koji je utvrdio 77 zakona, te 73 zakona više od prošlog saziva Vijeća ministara BiH, koje je, računajući i "tehnički mandat pretprošlog saziva, utvrdilo ukupno 106 zakona. Stoga je pretprošli saziv Vijeća ministara BiH (2006.- 2010.) u realizaciji zakona bio znatno uspješniji od prošlog saziva VMBiH, te više nego duplo bolji od aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, računajući i "tehnički" mandat nakon općih izbora 2006. godine, jer je do održavanja općih izbora 2010., utvrdio ukupno 179 zakona

IAKO SU BH. VLASTI SU NAPRAVILE ODREĐENI POZITIVAN ISKORAK U PROCESU KREIRANJA I DONOŠENJA ZAKONA O VANJSKIM POSLOVIMA BIH, NAŠA ZEMLJA, JOŠ UVIJEK, NEMA ZAKON O VANJSKIM POSLOVIMA BOSNE I HERCEGOVINE. Naime, Bosna i Hercegovina je i dalje bila jedina zemlja u regiji (i šire) koja nema Zakon o vanjskim poslovima BiH, na koji se čeka već 15-tak godina. Do donošenja ovog važnog zakona u institucijama BiH, vanjska politika naše zemlje funkcionira na dokumentu "Opći pravci i prioriteta za provedbu vanjske politike", koji je Predsjedništvo BiH usvojilo prije 15-tak godina (2003. godine). Nakon što je Predsjedništvo BiH usvojilo Strategiju vanjske politike Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018.- 2023. godine i primilo k'znanju Nacrt zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je intenziviralo aktivnosti, kako bi Nacrt spomenutog zakona bio što prije finaliziran i upućen u daljnju proceduru Vijeća ministara BiH, a potom i Parlamentarne skupštine BiH, ali u institucijama koje su uključene u ovaj proces, prije svega, . MVPBiH, VMBiH i Predsjedništvo BiH, kao i političkim strankama koje obnašaju vlast na državnoj razini, još uvijek, nema dovoljno spremnosti za neophodni kompromis, posebno sa aspekta ključnih prioriteta bh. vanjske politike, s ciljem otklanjanja postojećih nejasnoća u pogledu kreiranja i donošenja Zakona o vanjskim poslovima BiH.

S CILJEM DODATNOG UNAPREĐENJA IZBORNOG ZAKONODAVSTVA BIH, POTREBNO JE ZAKONSKI ODREDITI KRAJNJE ROKOVE ZA KONSTITUIRANJE ZAKONODAVNE I IZVRŠNE VLASTI, NAKON SLUŽBENOG PROGLAŠENJA REZULTATA IZBORA, UZ UVOĐENJE INSTITUTA "IZVANREDNI IZBORI" U IZBORNO ZAKONODAVSTVO BIH. S obzirom na činjenicu da se u Bosni i Hercegovini nedopustivo sporo implementiraju izborni rezultati i konstituiraju organi zakonodavne, a posebno izvršne vlasti nakon održanih izbora, potrebno je zakonski odrediti krajnje rokove za konstituiranje vlasti nakon službenog proglašenja rezultata izbora od strane CIK BiH, te u izbornu zakonodavstvo BiH uvesti "institut izvanredni izbori". Između ostalog navedeno je sadržaj inicijative CCI-a od prije 10-tak godina , koja je dobila podršku zastupnika/zastupnica

Zastupničkog doma PSBiH, a stajališe CCI-a je da istu treba aktualizirati nakon okončanja predstojećih općih izbora u BiH, te predložiti optimalno rješenje, kako bi se otklonili uočeni nedostaci u izbornom zakonodavstvu naše zemlje.

UKUPNA MJESEČNA PRIMANJA MINISTRICA/MINISTARA U VIJEĆU MINISTARA BIH

KREĆU SE OD 4.500-5.300 KM Unatoč višegodišnjim lošim rezultatima rada Vijeća ministara BiH, kako prošlog, tako i aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, posebno na planu zakonodavnih aktivnosti, zatim ukupne socio-ekonomske situacije u našoj zemlji, sa nešto manje od pola miliona neuposlenih, skoro jedne petine stanovništva, koja živi na granici tzv. "ekstremnog siromaštva", ponižavajućih minimalnih plaća i mirovina u BiH, plaće i ukupna primanja ministara, ukoliko se računaju neto plaće, topli obrok, odvojeni život, regres itd., kreću se u rasponu od 4.500 – 5.300 KM. U tom kontekstu, CCI smatra da postoji prostor za dodatne "redukcije" plaća i ukupnih primanja dužnosnika na državnoj razini, što bi značilo, prije svega, usklađivanje ministarskih plaća sa tzv."europskim standardom", tj. da iste iznose 3-3,5 prosječne mjesečne plaće bh. uposlenka. Kada se predstavnici vlasti izbore za takava poslovni i gospodarski razvoj da plaće uposlenih u BiH kontinuirano rastu, neće više biti sporno da i njihove plaće i ukupna primanja rastu, jer kada su građani zadovoljni, tada više nije aktualno pitanje koliko zarađuju bh. parlamentarci i ministri /ministrice u Vijeću ministara BiH.

NASTAVLJEN JE TREND ODLASKA MLADIH I RADNOSPISOBNIH GRAĐANA IZ BOSNE I HERCEGOVINE, A NEMA VIDLJIVIH MJERA KOJE BI BAREM USPORILE, AKO NE I ZAUSTAVILE "VAL" ODLASKA MLADIH IZ BOSNE I HERCEGOVINE.

Prema podacima Unije za održivi povratak i integracije u BiH, u istraživanju u kojem je tijekom 2017. godine sudjelovalo 1.750 mjesnih zajednica, 82 općine, 104 lokalne nevladine organizacije i 170 volontera, Bosnu i Hercegovinu je u 2017. godini napustilo 35.377 osoba, a u posljednjih 5 godina (od 2013. do listopada 2017. godine), ukupno 151.101 osoba. Od spomenutih 151.101 osobe, koja je u navedenom razdoblju napustila BiH, podjednak broj je iz oba bh. entiteta (iz Federacije BiH 68.068 osoba, iz Republike Srpske 68.278), te Brčko distrikta BiH 14.755 osoba. Ekonomska kriza, besperspektivnost, nepoštivanje temeljnih ljudskih prava, politička nestabilnost itd., neki od razloga zbog kojih veliki broj mladih, ali i kompletnih obitelji odlaze iz naše zemlje, umjesto da svoju energiju, sposobnost, stručnost i stečeno znanje kroz višegodišnje školovanje, koriste za osobni prosperitet i daljnju izgradnju Bosne i Hercegovine. Sukladno podacima kojima raspolaže Unija za održivi povratak i integracije BiH, našu zemlju je u prvih 6 mjeseci 2018. godine napustilo cca 18.000 ljudi, mladih ljudi, ali i drugih kategorija.

VIJEĆE MINISTARA BIH USVOJILO DRŽAVNI GODIŠNJI PROGRAM ZA ZAŠTITU POTROŠAČA U BOSNI I HERCEGOVINI.

Na 146. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj,

18.06.2018. godine, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, donijelo Odluku o usvajanju Državnog godišnjeg programa za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu. Program je pripremila Vijeće za zaštitu potrošača BiH radi unaprjeđenja kvalitete života bh. građana i usklađivanja ove oblasti sa standardima Europske unije. Cilj je, između ostalog, stvoriti uvjete za učinkovito rješavanje uočenih problema na području zaštite potrošača, te osigurati potporu potrošačima u našoj zemlji prilikom ostvarenja određenih njihovih prava

SUKLADNO NAJNOVIJEM ISTRAŽIVANJU DIREKCIJE ZA EUROPSKE INTEGRACIJE, PRISTUPANJE BIH EUROPSKOJ UNIJI PODUPIRE VIŠE OD 56% ISPITANIKA.

Vijeće ministara BiH usvojilo je Informaciju Direkcije za europske integracije o rezultatima istraživanja javnog mnijenja „Stavovi građana o članstvu u Europskoj uniji i procesu integracija u Europsku uniju“ provedenog tijekom ožujka i travnja 2018. godine. Sukladno rezultatima istraživanja, ulazak u Europsku uniju podupire 70,6 posto ispitanika iz Federacije Bosne i Hercegovine, 30,3 posto ispitanika iz Republike Srpske, te 75,5 posto ispitanika iz Brčko Distrikta BiH. Usporedbe radi, prema rezultatima istraživanja javnog mnijenja provedenog od strane DEIBiH u veljači 2014. godine, 85 posto bh. ispitanika, prije 4. godine je podržavalo pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji i imalo je pozitivno mišljenje o Europskoj uniji (podrška ispitanika iz Federacije BiH bila je cca 90%, a podrška iz Republike Srpske cca 75%).

SAŽETAK.....	2
SADRŽAJ.....	10
UVOD.....	11
POLITIČKI KONTEKST.....	12
PODSJEĆANJE NA KONSTITURIRANJE VLASTI NA DRŽAVNOJ RAZINI.....	14
SASTAV AKTUALNOG SAZIVA VIJEĆA MINISTARA BIH.....	17
TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VMBiH U MANDATU 2014-2018.....	19
KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD.....	31
UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST VMBiH U MANDATU 2014-2018.....	39
KOORDINACIJA RADA VMBiH I PS BIH.....	43
KOMPARACIJA SA PROŠLIM I PRETPROŠLIM SAZIVOM VMBiH.....	49
EUROATLANSKI PUT BOSNE I HERCEGOVINE.....	50
PLAĆE I UKUPNA PRIMANJA ČLANOVA VIJEĆA MINISTARA BIH.....	54
UTJECAJ NA KVALITETU ŽIVOTA GRAĐANA.....	58
TRANSPARENTNOST RADA VIJEĆA MINISTARA BIH.....	61
ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	64
.....
DODATAK 1 – NEUTVRĐENI ZAKONI U MANDATU 2014-2018.–PO GODINAMA.....	67
DODATAK 3 – PROVEDBA MJERA IZ AP REFORMSKE AGENDE NA RAZINI BIH.....	69

Mandatno izvješće Centara civilnih inicijativa (CCI) o monitoringu rada Vijeća ministara BiH za razdoblje od 12.10.2014.-30.06.2018. godine, sumira podatke do kojih su došli Centri Civilnih Inicijativa prateći rad Vijeća ministara BiH u spomenutom mandatnom razdoblju.

Fokus Izvješća je na pregledu temeljnih informacija o radu Vijeća ministara BiH, realizaciji zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH, pregledu trenutnog stanja na euroatlanskom putu BiH, kao i usvajanju ključnih dokumenata za rad Vijeća ministara BiH (programa rada VMBiH i Proračun institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine).

Također, ovo izvješće sadrži i komparaciju sa prošlim i pretprošlim sazivom Parlamentarne skupštine BiH, u određenim segmentima rada Parlamenata BiH, prije svega, na planu zakonodavnih aktivnosti, te intenziteta rada, kao i produktivnosti rada ove Institucije.

Metodologija koju CCI koristi, utemeljena je na podacima koji su dostupni iz više izvora, prije svega, sa službenih web stranica institucija, zatim zapisnika/stenograma/audio-snimaka sa održanih sjednica, ekspozea premijera/predsjednika vlada, programa rada i proračuna institucija, eksternih analiza i izvješća, te drugih podataka pohranjenih u internu bazu CCI-a.

Centri civilnih inicijativa (CCI) višegodišnjim monitoringom rada institucija vlasti u BiH i periodičnim izvješćivanjem nastoje javnosti omogućiti uvid u rad institucija zakonodavne i izvršne vlasti na razini kantona, entiteta i države, s ciljem davanja doprinosa pozitivnim pomacima u kontekstu odgovornosti, efikasnosti, efektivnosti i transparentosti njihovog rada.

Rad vlasti na državnoj razini, prije svega, Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH, nakon što su u prvoj godini aktualnog mandata (2015.), bili najkonstruktivniji dio vlasti u našoj zemlji, u nastavku su obilježili ponovni zastoj na europskom putu Bosne i Hercegovine, sporost u realizaciji mjera iz Akcijskog plana Reformske agende, loša zakonodavna aktivnost Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH, kao i nestabilnost, a potom i gubitak, parlamentarne većine u Zastupničkom domu PSBiH, uz prerano započeta izbornu kampanju.

Nepostojanje parlamentarne većine u Zastupničkom domu PSBiH duže od godinu dana, odnosno njezino formiranje po tzv. "ad-hoc" principu, tj., od sjednice do sjednice i od mjere do mjere, koje se razmatraju na sjednicama ovog doma, negativno je uticalo i na rezultate PSBiH, ali i na ukupnu učinkovitost rada Vijeća ministara BiH.

Pored navedenog, evidentan je i ponovni zastoj na europskom putu BiH, te raznorazne opstrukcije motivirane uskostranačkim interesima, vidljiva sporost prilikom usuglašavanja određenih odluka kroz tzv. "mehanizam koordinacije", što je posebno došlo do izražaja prilikom kreiranja odgovora na pitanja iz Upitnika EK, koji su, nakon više puta prolongiranih rokova, finalizirani i predani Europskoj komisiji, 28.02.2018., odnosno, nakon skoro 15 mjeseci od uručivanja Upitnika našim vlastima.

Također, unatoč čestim pohvalama u tom kontekstu, evidentna je i sporost u provedbi planiranih mjera iz Akcijskog plana Reformske agende na državnoj razini, dakle, u nadležnosti Vijeća ministara BiH, jer cca 1/4 planiranih mjera iz Akcijskog plana još nije implementirana.

Također, potkraj aktualnog mandata, može se konstatirati da je najlošiji segment rada PSBiH, ali i Vijeća ministara BiH, zakonodavna aktivnost obje institucije, posebno, ako se sagledaju potrebe ove zemlje, koja, između ostalog, ima aspiracije da što prije dobije kandidatski status za članstvo u EU.

CCI i dalje inzistiraju da je promjena Izbornog zakona BiH, osim u pravcu zadovoljavanja presude Europskog suda za ljudska prava i presuda Ustavnog suda BiH, potrebno voditi u pravcu stvaranja mehanizama za otklanjanje blokada sustava i normalno funkcioniranje političkog života, u skladu sa standardima razvijenih demokratskih društava. A navedeno podrazumijeva, prije svega, uvođenje mogućnosti raspisivanja izvanrednih izbora, jer je nedopustivo da institucije države budu zarobljene stranačkim sukobima, a građani taoci i žrtve istih, bez mogućnosti razrješenja te situacije, na jedan normalan, demokratski i legalan način.

PODSJEĆANJE NA KONSTITUIRANJE VLASTI NA DRŽAVNOJ RAZINI BiH

Nakon općih izbora u BiH, Zastupnički dom PSBiH konstituiran je potkraj 2014. godine (29.12.2014.), dok je Dom naroda PSBiH svoju konstituirajuću sjednicu započeo, 29.01.2015. godine, a rukovodstvo Doma naroda PSBiH izabrano na drugom nastavku konstituirajuće sjednice ovog Doma, održanom, 16.02.2015. godine. Konstituiranje Doma naroda PSBiH okončano je na 02. žurnoj sjednici Doma naroda, 26.02.2015. godine, na kojoj su izabrana stalna povjerenstva Doma naroda PSBiH, te stvoreni uvjeti za rad PSBiH u punom kapacitetu.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na izvanrednoj sjednici održanoj, 09.02.2015. godine donijelo Odluku o imenovanju dr. Denisa Zvizdića za predsjedatelja Vijeća ministara BiH, koja je dostavljena Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara Zastupničkog doma PSBiH u daljnju poslovničku proceduru, da bi Zastupnički dom PSBiH već na 06. sjednici, održanoj 11.02.2015., potvrdio imenovanje dr. Denisa Zvizdića za predsjedatelja Vijeća ministara BiH.

Kada je u pitanju konstituiranje vlasti BiH nakon općih izbora u BiH 2014. godine, treba istaknuti da se, zbog prethodnih zastoja vezanih za konstituiranje vlasti na razini Federacije BiH, znatno duže čekalo na konstituiranje vlasti na državnoj razini u odnosu na očekivanja i optimistične izjave pojedinih političkih lidera da će sve biti znatno ranije završeno. Upravo takav razvoj situacije, a što je posljedica neprincipijelnih (interesnih) koalicija i partnerstava u vlasti na državnoj (i drugim razinama), pokazatelj je međusobnog nepovjerenja između političkih stranaka, koje su činile (neke i sad čine) aktualnu vladajuću većinu na federalnoj razini, i pojedinim kantonima u Federaciji BiH, a dio su vladajuće većine i na državnoj razini.

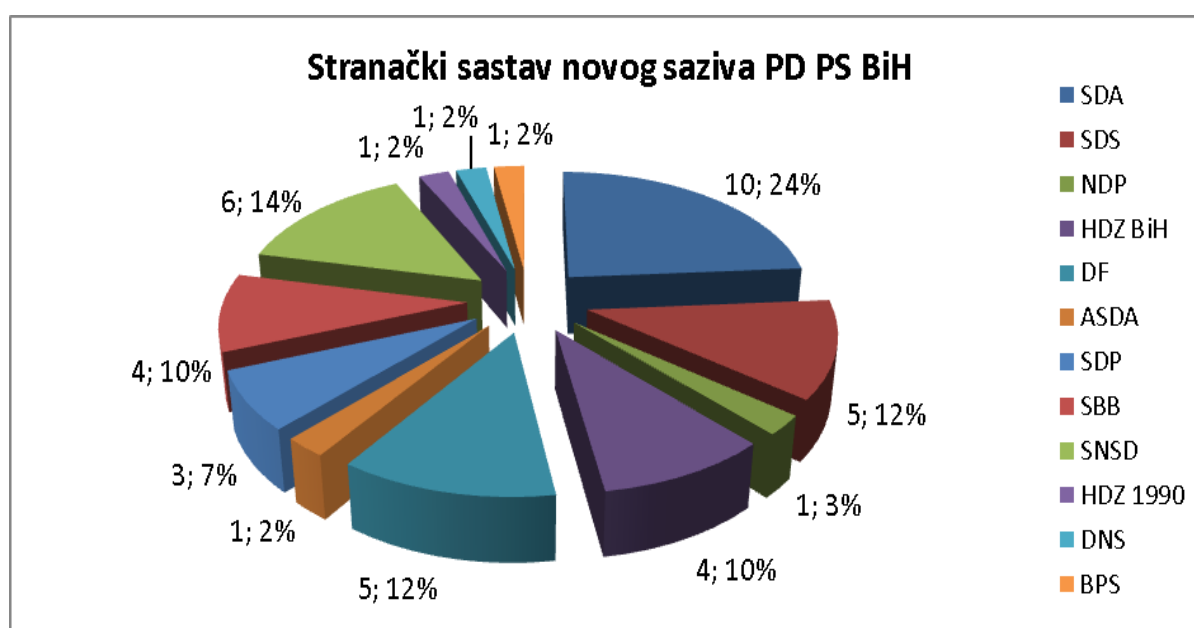
Konačno, nakon dužih pregovora, Zastupnički dom PSBiH je na 03. hitnoj sjednici održanoj, 31.03.2015. godine (cca 6. mjeseci nakon održanih općih izbora u BiH 2014. godine), potvrdio Odluku predsjedatelja Vijeća ministara BiH Denisa Zvizdića o imenovanju ministara/ministrica u VMBiH, zamjenika ministara/ministrica i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH.

R.br.	Pozicija u Vijeću ministara BiH	Ime i prezime ministra/ministrice	Politička Stranka	Trajanje mandata
1.	Predsjedavajući Vijeća ministara	Denis Zvizdić	SDA	31.03.2015 - tn
2.	Ministarstvo financija i trezora	Vjekoslav Bevanda	HDZBiH	31.03.2015 - tn
3.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Mirko Šarović	SDS	31.03.2015 - tn
4.	Ministarstvo vanjskih poslova	Igor Crnadak	PDP	31.03.2015 - tn
5.	Ministarstvo sigurnosti	Dragan Mektić	SDS	31.03.2015 - tn
6.	Ministarstvo prometa i komunikacija	Slavko Matanović	DF	31.03.2015 - tn
7.	Ministarstvo pravde	Josip Grubeša	HDZ BiH	31.03.2015 - tn

R.br.	Pozicija u Vijeću ministara BiH	Ime i prezime ministra/ministrice	Politička Stranka	Trajanje mandata
8.	Ministarstvo obrane	Marina Pendeš	HDZ BiH	31.03.2015 - tn
9.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Semiha Borovac	SDA	31.03.2015 - tn
10.	Ministarstvo civilnih poslova	Adil Osmanović	SDA	31.03.2015 - tn

Tabela 1: Sastav Vijeća ministara BiH na početku aktualnog mandata 2014.-2018. godine

Nakon imenovanja ministara, zamjenika ministara i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, tadašnju "vladajuću većinu" u vlasti na državnoj razini (PSBiH/VMBiH), činili su predstavnici političkih stranaka/Koalicija SDA, DF, HDZ BiH/HNS i SDS/NDP/PDP.

Grafikon 1

Potkraj 2015. godine, dakle, prve godine aktualnog mandata PSBiH/VMBiH došlo je do promjene "vladajuće većine" na državnoj razini, jer su, sukladno međustranačkom dogovoru SDA-SBBBiH, kadrovi Demokratske fronte (DF) u Vijeću ministara BiH smijenjeni (Slavko Matanović, ministar prometa i komunikacija i Emir Suljagić, zamjenik ministrice obrane), dok su zastupnice/zastupnici DF-a (ukupno 5 u Zastupničkom domu, te 1 u Domu naroda PSBiH) otpočeli oporbenu djelovanje u Parlamentarnoj skupštini BiH. Analogno navedenom došlo je i do promjene tzv. "vladajuće većine" na državnoj razini, jer se, umjesto predstavnika DF-a, u vlast na državnoj razini priključio Savez za bolju budućnost – Fahrudin Radončić sa 4 zastupnika u Zastupničkom domu i 1 izaslanika u Domu naroda PSBiH (Fahrudin Radončić).

Zbog činjenice da se u BiH, nakon svakog izbornog ciklusa, sporo implementiraju izborni rezultati i konstituiraju organi zakonodavne i izvršne vlasti na skoro svim razinama u BiH, CCI, još jednom, podsjeća na podnesenu inicijativu od prije 11 godina (2007.), čiji je cilj preciziranje krajnjih rokova za konstituiranje vlasti nakon službene potvrde rezultata izbora od strane CIK BiH, uz uvođenje instituta "izvanredni izbori" u izbornu zakonodavstvo BiH.

Između ostalog, spomenutom inicijativom CCI-a predviđeno je da se, nakon službene potvrde rezultata izbora od strane CIK BiH, u roku od 60 dana konstituiraju zakonodavna vlast, a za dodatnih 30 dana, i izvršna vlast, što znači da bi za 90 dana bila kompletirana zakonodavna i izvršna vlast, uz uvođenje u izbornu zakonodavstvo BiH instituta "izvanredni izbori", koji bi se raspisivali u slučaju da se ne ispoštuju zakonski rokovi (90 dana nakon službene potvrde rezultata izbora), što bi dodatno uozbiljilo proces konstituiranja vlasti na svim razinama u Bosni i Hercegovini, i što bi bila određena vrsta "sankcije" za kršenje izbornog zakonodavstva BiH.

U kontekstu navedenog odugovlačenja rokova za konstituiranje vlasti nakon održanih izbora u Bosni i Hercegovini, treba spomenuti da je isto bilo posebno vidljivo nakon prethodnih općih izbora u BiH, 03. listopada 2010. godine, jer je Vijeće ministara BiH konstituirano tek, 10.02.2012. godine, dakle, cca 16 mjeseci nakon održanih općih izbora u Bosni i Hercegovini.

SASTAV AKTUALNOG SAZIVA VIJEĆA MINISTARA

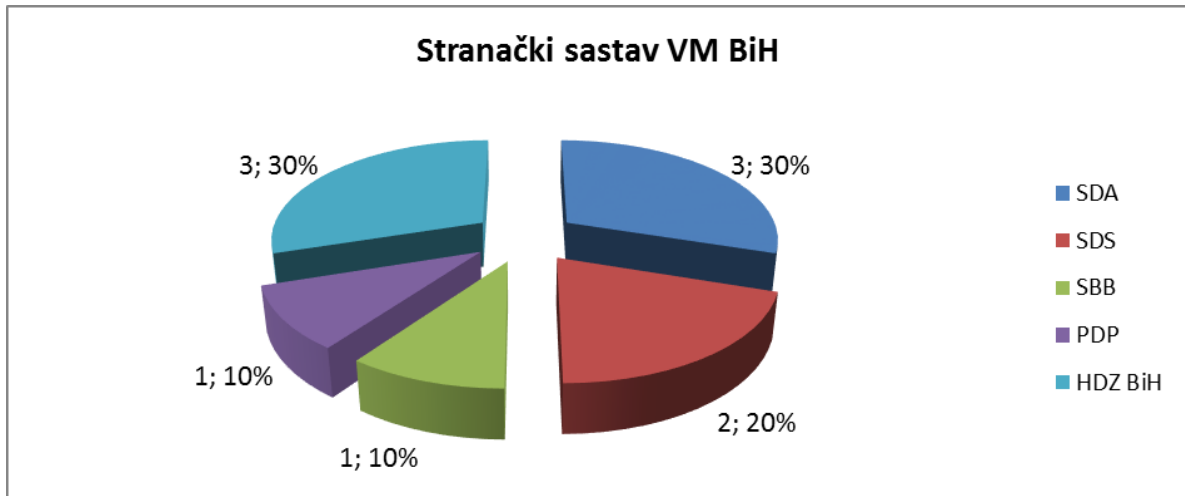
Podsjetimo da je tijekom prvog kvartala tekuće, 2018. godine, bilo određenih promjena u personalnom sastavu Vijeća ministara BiH, s obzirom da je Vojin Mijatović, zamjenik ministra civilnih poslova, krajem 2017. godine, istupio iz NDP-a (22.12.2017.), koja ga je ranije predložila na navedenu funkciju i potom je podnio neopozivu ostavku na dužnost zamjenika ministra civilnih poslova. Zastupnici/zastupnice Zastupničkog doma PSBiH su, na temelju prijedloga Denisa Zvizdića, predsjedatelja Vijeća ministara BiH, na drugom nastavku, 55. sjednice tog Doma, održane, 31.01.2018., potvrdili imenovanje Gorana Ćosića za novog zamjenika ministra civilnih poslova BiH, umjesto Vojina Mijatovića, koji je razriješen dužnosti.

Također, zbog odlaska u mirovinu, na 125. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj, 22.12.2017. godine, prihvaćen je zahtjev za razrješenjem s dužnosti generalnog tajnika Vijeća ministara BiH Zvonimira Kutleše, koji je obnašao dužnost u Vijeću ministara BiH u mandatima Adnana Terzića (2002.-2006.), Nikole Špirića (2006.-2010.), Vjekoslava Bevande (2012.-2014) i Denisa Zvizdića (2015.-2018.). Potom je, na 126. sjednici Vijeće ministara BiH održanoj, 28.12.2017. godine, imenovan Robert Vidović za vršitelja dužnosti generalnog tajnika Vijeća ministara BiH, počev od 01. siječnja 2018. godine.

Red. broj	Naziv ministarstva	Ministar /Ministrica	Politička stranka	Trajanje mandata
1.	Predsjedatelj Vijeća ministara BiH	Denis Zvizdić	SDA	31.03.2015 .- tn
2.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Semiha Borovac	SDA	31.03.2015.- tn
3.	Ministarstvo vanjskih poslova	Igor Crnadak	PDP	31.03.2015. - tn
4.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Mirko Šarović	SDS	31.03.2015. - tn
5.	Ministarstvo sigurnosti	Dragan Mektić	SDS	31.03.2015. - tn
6.	Ministarstvo komunikacija i prometa	Slavko Matanović	DF	31.03.2015. - 10.12.2015.
		Ismir Jusko	SBB	11.05.2016. - tn
7.	Ministarstvo pravde	Josip Grubeša	HDZ BiH	31.03.2015. - tn
8.	Ministarstvo obrane	Marina Pendeš	HDZ BiH	31.03.2015. - tn
9.	Ministarstvo financija i trezora	Vjekoslav Bevanda	HDZ BiH	31.03.2015. - tn
10.	Ministarstvo civilnih poslova	Adil Osmanović	SDA	31.03.2015. - tn

Tabela 2: Vijeće ministara BiH

Aktualni sastav Vijeće ministara BiH čine predsjedatelj i ministrice/ministri iz ukupno 5 političkih stranaka (SDA, SBB, SDS, HDZBiH i PDP).

Grafikon 2

Tijekom aktualnog mandata, Vijeće ministara BiH u svome sastavu ima samo 2 žene-ministrice (Semiha Borovac i Marina Pendeš), čime se krši Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH, ignorirajući na taj način obvezu koju taj isti zakon propisuje, a koja se odnosi na zastupljenost manje zastupljenog spola u institucijama od najmanje 40%. Dakle, zastupljenost žena u sastavu Vijeća ministara BiH dvostruko je manja od propisane zakonom, što navedeni Zakon definira kao diskriminaciju, čije se otklanjanje, također, nalaže spomenutim zakonom.

TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA BiH

U razdoblju od 12.10.2014. – 31.03.2015. godine, Vijeće ministara BiH je, u tzv. "tehničkom mandatu" održalo ukupno 22 sjednice, od toga 19 redovnih i tri izvanredne sjednice sjednica, na kojima je razmotrena ukupno 281 mjera. Također, u navedenom razdoblju, usvojeno je i 14 zapisnika sa sjednica.

Rbr	Datum odtžavanja	Redni br. sjednice	Tip sjednice	Razmatrane mjere	Trajanje sjednice
1.	23-10-2014.	110	Redovna sjednica	23	00:35
2.	06-11-2014.	111	Redovna sjednica	10	00:45
3.	18-11-2014.	112	Redovna sjednica	32	01:40
4.	27-11-2014.	113	Redovna sjednica	33	00:45
5.	08-12-2014.	114	Redovna sjednica	23	01:25
6.	18-12-2014.	115	Redovna sjednica	42	01:40
7.	22-12-2014.	8	Vanredna sjednica	4	00:30
8.	29-12-2014.	116	Redovna sjednica	7	00:10
9.	12-01-2015.	117	Redovna sjednica	19	01:50
10.	15-01-2015.	118	Redovna sjednica	1	00:45
11.	21-01-2015.	119	Redovna sjednica	35	01:40
12.	21-01-2015.	120	Redovna sjednica	1	00:10
13.	22-01-2015.	9	Vanredna sjednica	1	02:30
14.	29-01-2015.	10	Vanredna sjednica	1	00:45
15.	29-01-2015.	121	Redovna sjednica	12	00:16
16.	05-02-2015.	122	Redovna sjednica	1	00:50
17.	11-02-2015.	123	Redovna sjednica	25	00:35
18.	18-02-2015.	124	Redovna sjednica	1	00:45
19.	26-02-2015.	125	Redovna sjednica	3	00:50
20.	11-03-2015.	126	Redovna sjednica	1	00:10
21.	25-03-2015.	127	Redovna sjednica	4	00:10
22.	27-03-2015.	128	Redovna sjednica	3	02:30
			Ukupno:	282	21:16
			Prosječno:	12,8	00:58

Tabela 3: Sjednice VM BiH u održane u razdoblju 12.10.2014.-31.03.2015.

Tijekom tzv. "tehničkog mandata" Vijeća ministara BiH, na održanih 22 sjednice ove Institucije, razmotreno je 282 mjere, odnosno, u prosjeku, oko 13 mjera po sjednici. Među razmatranim mjerama, u ovom periodu, nije bilo zakona, niti strategija.

U mandatnom razdoblju aktualnog saziva Vijeća ministara BiH od 31.03.2015. – 30.06.2018. godine, Vijeće ministara BiH održalo je ukupno 177 sjednica (147 redovnih, te 30 izvanrednih sjednica, računajući i dvije sjednice koje je Vijeće ministara BiH održalo sa vladama Republike Srbije i Republike Hrvatske), na ukupno 179 zasjedanja, jer su dvije sjednice VMBiH imale po jedan nastavak.¹

Rbr	Datum održavanja	R.br. sjed.	Tip sjednice	Razmotrene mjere	Trajanje sjedn.	Broj stanki	Trajanje stanki
1	07-04-2015	1	Redovna sjednica	3	00:10	0	00:00
2	09-04-2015	2	Redovna sjednica	7	00:35	0	00:00
3	15-04-2015	3	Redovna sjednica	21	02:40	0	00:00
4	23-04-2015	4	Redovna sjednica	17	01:30	0	00:00
5	28-04-2015	1	Vanredna sjednica	1	01:35	0	00:00
6	29-04-2015	5	Redovna sjednica	4	01:15	0	00:00
7	07-05-2015	6	Redovna sjednica	26	04:15	0	00:00
8	11-05-2015	2	Vanredna sjednica	1	01:30	0	00:00
9	14-05-2015	7	Redovna sjednica	28	01:35	0	00:00
10	21-05-2015	8	Redovna sjednica	37	04:25	0	00:00
11	02-06-2015	9	Redovna sjednica	38	03:37	0	00:00
12	10-06-2015	10	Redovna sjednica	32	03:10	0	00:00
13	17-06-2015	11	Redovna sjednica	37	03:05	0	00:00
14	25-06-2015	12	Redovna sjednica	27	03:55	0	00:00
15	01-07-2015	13	Redovna sjednica	25	01:39	0	00:00
16	08-07-2015	14	Redovna sjednica	30	03:35	0	00:00
17	13-07-2015	3	Vanredna sjednica	1	01:15	0	00:00
18	15-07-2015	15	Redovna sjednica	35	03:05	0	00:00
19	23-07-2015	16	Redovna sjednica	23	06:20	0	00:00
20	30-07-2015	17	Redovna sjednica	21	06:30	0	00:00
21	03-08-2015	18	Redovna sjednica	16	00:50	0	00:00
22	05-08-2015	4	Vanredna sjednica	1	02:00	0	00:00
23	20-08-2015	19	Redovna sjednica	24	02:20	0	00:00
24	25-08-2015	20	Redovna sjednica	31	03:40	0	00:00
25	02-09-2015	21	Redovna sjednica	25	02:30	0	00:00
26	08-09-2015	22	Redovna sjednica	24	03:30	0	00:00
27	15-09-2015	23	Redovna sjednica	24	02:00	0	00:00
28	22-09-2015	24	Redovna sjednica	22	03:01	0	00:00

¹ Također, 121. sjednica Vijeća ministara BiH, koja je trebala biti održana, 15.11.2017. godine, odgođena je, jer su ministri iz Saveza za promjene (Mirko Šarović, Dragan Mektić i Igor Crnadak) toga dana boravili u Banja Luci, na sastanku koji je sazvaio Mladen Ivanić, član Predsjedništva BiH sa zastupnicama/zastupnicima iz oba doma PSBiH i ministrima iz VMBiH iz Saveza za promjene (SDS, NDP i PDP), s ciljem "konzultacija" nakon određenih medijskih izjava Bakira Izetbegovića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

29	29-09-2015	25	Redovna sjednica	25	01:49	0	00:00
30	06-10-2015	26	Redovna sjednica	24	02:10	0	00:00
31	15-10-2015	27	Redovna sjednica	25	02:20	0	00:00
32	22-10-2015	28	Redovna sjednica	26	01:42	0	00:00
33	27-10-2015	29	Redovna sjednica	17	01:35	0	00:00
34	04-11-2015	5	Tematska sjednica	1	13:00	0	00:00
35	05-11-2015	30	Redovna sjednica	26	02:00	0	00:00
36	12-11-2015	31	Redovna sjednica	29	02:50	0	00:00
37	19-11-2015	32	Redovna sjednica	48	05:50	0	00:00
38	19-11-2015	6	Vanredna sjednica	1	01:00	0	00:00
39	20-11-2015	7	Vanredna sjednica	1	00:30	0	00:00
40	03-12-2015	33	Redovna sjednica	41	05:50	0	00:00
41	09-12-2015	34	Redovna sjednica	56	05:10	0	00:00
42	16-12-2015	35	Redovna sjednica	39	02:30	0	00:00
43	23-12-2015	36	Redovna sjednica	40	03:20	0	00:00
44	30-12-2015	37	Redovna sjednica	46	03:40	0	00:00
45	08-01-2016	38	Redovna sjednica	25	02:05	0	00:00
46	13-01-2016	39	Redovna sjednica	18	01:25	0	00:00
47	20-01-2016	40	Redovna sjednica	12	01:21	0	00:00
48	26-01-2016	8	Vanredna sjednica	1	01:30	0	00:00
49	28-01-2016	41	Redovna sjednica	28	02:11	0	00:00
50	29-01-2016	9	Vanredna sjednica	1	00:45	0	00:00
51	04-02-2016	42	Redovna sjednica	36	02:05	0	00:00
52	09-02-2016	43	Redovna sjednica	18	02:15	0	00:00
53	10-02-2016	10	Vanredna sjednica	1	00:45	0	00:00
54	17-02-2016	44	Redovna sjednica	53	02:00	0	00:00
55	19-02-2016	11	Vanredna sjednica	5	00:45	0	00:00
56	25-02-2016	45	Redovna sjednica	25	02:59	0	00:00
57	03-03-2016	46	Redovna sjednica	35	01:20	0	00:00
58	10-03-2016	47	Redovna sjednica	27	01:50	0	00:00
59	15-03-2016	48	Redovna sjednica	39	02:02	0	00:00
60	21-03-2016	49	Redovna sjednica	15	00:45	0	00:00
61	23-03-2016	12	Vanredna sjednica	1	01:00	0	00:00
62	30-03-2016	50	Redovna sjednica	42	03:10	0	00:00
63	05-04-2016	51	Redovna sjednica	29	01:15	0	00:00
64	13-04-2016	52	Redovna sjednica	24	02:22	0	00:00
65	26-04-2016	53	Redovna sjednica	54	03:20	0	00:00
66	05-05-2016	54	Redovna sjednica	23	01:55	0	00:00
67	16-05-2016	55	Redovna sjednica	28	01:20	0	00:00
68	18-05-2016	56	Redovna sjednica	18	01:15	0	00:00
69	23-05-2016	57	Redovna sjednica	21	01:56	0	00:00
70	03-06-2016	58	Redovna sjednica	13	00:54	0	00:00
71	06-06-2016	59	Redovna sjednica	34	02:40	0	00:00
72	09-06-2016	13	Vanredna sjednica	1	02:00	0	00:00

73	10-06-2016	60	Redovna sjednica	62	02:51	0	00:00
74	16-06-2016	14	Vanredna sjednica	1	02:00	0	00:00
75	20-06-2016	61	Redovna sjednica	35	01:30	0	00:00
76	21-06-2016	15	Vanredna sjednica	1	01:00	0	00:00
77	29-06-2016	62	Redovna sjednica	52	02:40	0	00:00
78	07-07-2016	63	Redovna sjednica	35	01:31	0	00:00
79	14-07-2016	64	Redovna sjednica	29	01:15	0	00:00
80	21-07-2016	65	Redovna sjednica	33	02:00	0	00:00
81	28-07-2016	66	Redovna sjednica	30	02:05	0	00:00
82	01-08-2016	67	Redovna sjednica	15	01:00	0	00:00
83	12-08-2016	16	Vanredna sjednica	1	01:00	0	00:00
84	18-08-2016	68	Redovna sjednica	36	01:45	0	00:00
85	23-08-2016	69	Redovna sjednica	1	00:30	0	00:00
86	24-08-2016	70	Redovna sjednica	21	00:55	0	00:00
87	31-08-2016	71	Redovna sjednica	39	01:45	0	00:00
88	06-09-2016	17	Vanredna sjednica	1	00:45	0	00:00
89	07-09-2016	72	Redovna sjednica	24	01:25	0	00:00
90	09-09-2016	18	Vanredna sjednica	2	00:30	0	00:00
91	15-09-2016	73	Redovna sjednica	26	01:40	0	00:00
92	22-09-2016	74	Redovna sjednica	21	02:05	0	00:00
93	28-09-2016	75	Redovna sjednica	26	02:00	0	00:00
94	04-10-2016	76	Redovna sjednica	26	01:40	0	00:00
95	13-10-2016	77	Redovna sjednica	19	00:50	0	00:00
96	24-10-2016	78	Redovna sjednica	32	01:05	0	00:00
97	03-11-2016	79	Redovna sjednica	38	01:05	0	00:00
98	10-11-2016	80	Redovna sjednica	43	01:25	0	00:00
99	16-11-2016	81	Redovna sjednica	20	00:50	0	00:00
100	23-11-2016	82	Redovna sjednica	34	01:00	0	00:00
101	24-11-2016	83	Redovna sjednica	3	00:45	0	00:00
102	25-11-2016	19	Vanredna sjednica	1	00:30	0	00:00
103	29-11-2016	84	Redovna sjednica	12	00:40	0	00:00
104	08-12-2016	85	Redovna sjednica	31	02:15	0	00:00
105	19-12-2016	20	Vanredna sjednica	4	01:00	0	00:00
106	20-12-2016	86	Redovna sjednica	43	02:15	0	00:00
107	29-12-2016	87	Redovna sjednica	62	02:30	0	00:00
108	11-01-2017	88	Redovna sjednica	49	03:33	0	00:00
109	25-01-2017	89	Redovna sjednica	46	01:10	0	00:00
110	01-02-2017	90	Redovna sjednica	50	00:08	0	00:00
111	08-02-2017	91	Redovna sjednica	25	02:15	0	00:00
112	09-02-2017	21	Vanredna sjednica	2	01:15	0	00:00
113	16-02-2017	22	Vanredna sjednica	2	02:00	0	00:00
114	21-02-2017	23	Vanredna sjednica	5	01:00	0	00:00
115	28-02-2017	92	Redovna sjednica	37	01:30	0	00:00
116	08-03-2017	93	Redovna sjednica	61	01:45	0	00:00

117	15-03-2017	94	Redovna sjednica	16	01:00	0	00:00
118	22-03-2017	95	Redovna sjednica	16	00:50	0	00:00
119	28-03-2017	96	Redovna sjednica	45	02:35	0	00:00
120	30-03-2017	24	Vanredna sjednica	4	02:00	0	00:00
121	06-04-2017	97	Redovna sjednica	26	02:50	0	00:00
122	06-04-2017	25	Vanredna sjednica	4	01:30	0	00:00
123	12-04-2017	98	Redovna sjednica	70	01:55	0	00:00
124	18-04-2017	99	Redovna sjednica	24	00:55	0	00:00
125	04-05-2017	100	Redovna sjednica	45	03:30	0	00:00
126	12-05-2017	101	Redovna sjednica	27	01:20	0	00:00
127	17-05-2017	26	Vanredna sjednica	1	02:00	0	00:00
128	23-05-2017	102	Redovna sjednica	46	02:00	0	00:00
129	30-05-2017	103	Redovna sjednica	35	01:55	0	00:00
130	06-06-2017	104	Redovna sjednica	23	01:10	0	00:00
131	13-06-2017	105	Redovna sjednica	47	02:35	0	00:00
132	19-06-2017	27	Vanredna sjednica	2	00:45	0	00:00
133	22-06-2017	106	Redovna sjednica	42	02:10	0	00:00
134	06-07-2017	107	Redovna sjednica	41	02:33	0	00:00
135	07-07-2017	28	Zajednička sjednica	1	03:00	1	00:15
136	19-07-2017	108	Redovna sjednica	53	01:45	0	00:00
137	25-07-2017	109	Redovna sjednica	45	02:25	0	00:00
138	31-07-2017	110	Redovna sjednica	26	02:05	0	00:00
139	24-08-2017	111	Redovna sjednica	39	03:35	0	00:00
140	30-08-2017	112	Redovna sjednica	35	02:05	0	00:00
141	05-09-2017	113	Redovna sjednica	35	02:05	0	00:00
142	12-09-2017	114	Redovna sjednica	21	01:10	0	00:00
143	21-09-2017	115	Redovna sjednica	14	01:00	0	00:00
144	26-09-2017	116	Redovna sjednica	27	01:36	0	00:00
145	10-10-2017	117	Redovna sjednica	32	02:00	0	00:00
146	19-10-2017	118	Redovna sjednica	28	01:50	0	00:00
147	31-10-2017	119	Redovna sjednica	36	01:47	0	00:00
148	09-11-2017	120	Redovna sjednica	32	03:35	0	00:00
149	15-11-2017	121	Redovna sjednica	0	00:00	0	00:00
150	22-11-2017	121	Redovna sjednica - početak	10	02:20	0	00:00
151	24-11-2017	121	Redovna sjednica	25	00:50	0	00:00
152	24-11-2017	122	Redovna sjednica	32	02:20	0	00:00
153	04-12-2017	123	Redovna sjednica	39	01:05	0	00:00
154	12-12-2017	124	Redovna sjednica	28	01:50	0	00:00
155	13-12-2017	29	Vanredna sjednica	2	01:30	0	00:00
156	22-12-2017	125	Redovna sjednica	65	01:40	0	00:00
157	28-12-2017	126	Redovna sjednica	36	01:15	0	00:00
158	28-12-2017	127	Redovna sjednica - početak	15	00:45	0	00:00
159	04-01-2018	127	Redovna sjednica	12	00:35	0	00:00

160	04-01-2018	128	Redovna sjednica	32	01:00	0	00:00
161	11-01-2018	129	Redovna sjednica	26	02:30	0	00:00
162	18-01-2018	130	Redovna sjednica	21	01:25	0	00:00
163	30-01-2018	131	Redovna sjednica	33	01:45	0	00:00
164	08-02-2018	132	Redovna sjednica	35	02:15	0	00:00
165	14-02-2018	133	Redovna sjednica	39	01:30	0	00:00
166	22-02-2018	134	Redovna sjednica	21	01:55	0	00:00
167	06-03-2018	135	Redovna sjednica	34	01:10	0	00:00
168	20-03-2018	136	Redovna sjednica	41	02:30	0	00:00
169	28-03-2018	137	Redovna sjednica	51	02:30	0	00:00
170	04-04-2018	138	Redovna sjednica	28	01:55	0	00:00
171	16-04-2018	139	Redovna sjednica	32	01:55	0	00:00
172	26-04-2018	140	Redovna sjednica	37	01:50	0	00:00
173	04-05-2018	141	Redovna sjednica	36	01:35	0	00:00
174	15-05-2018	142	Redovna sjednica	42	01:55	0	00:00
175	23-05-2018	143	Redovna sjednica	45	02:40	0	00:00
176	29-05-2018	144	Redovna sjednica	28	02:05	0	00:00
177	05-06-2018	145	Redovna sjednica	30	03:35	1	01:10
178	11-06-2018	30	Vanredna sjednica	2	02:00	0	00:00
179	18-06-2018	146	Redovna sjednica	43	02:55	0	00:00
180	25-06-2018	147	Redovna sjednica	35	02:10	0	00:00
			Ukupno:	4.692	365:22	2	01:25
			Prosječno:	26,2	02:01	0	00:43

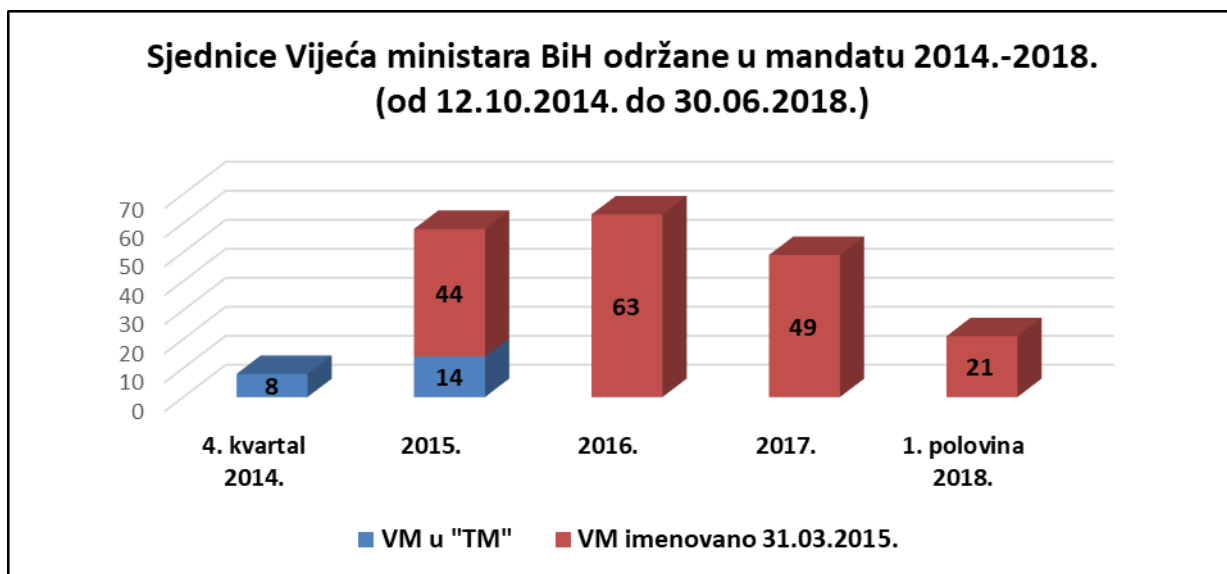
Tabela 5: Osnovni podaci o sjednicama VMBiH u mandatnom razdoblju 31.03.2015.-30.06.2018. god.

Tijekom razdoblja od 31.03.2015. do 30.06.2018. godine, Vijeće ministara BiH razmotrilo je ukupno 4682 mjere, ne računajući 163 zapisnika sa održanih sjednica Vijeća ministara.

Na održanih 177 sjednica Vijeća ministara BiH u razdoblju od 31.03.2015.-30.06.2018. godine, utrošeno je 365,22 sati (u prosjeku po 2,01 sati po jednoj sjednici).

Od razmotrenih mjera, najviše bilo odluka –1.033, informacija – 999, izvješća -548, inicijative/pitanja –348, ugovora-sporazuma –326, te zaključaka –323. Dakle, navedenih 6 mjera (ukupno 3.577) predstavljaju skoro ¾ ukupno razmotrenih mjera. S druge strane zani predstavljaju tek 1,9% u ukupnoj masi mjera razmotrenih na VM BiH u toku ovog mandata, a strategije 0,5%.

Najveći intenzitet rada Vijeća ministara BiH u mandatu 2014.-2018., zabilježen je u 2016. godini, kada je održano 50 redovnih i 13 izvanrednih sjednica (ukupno 63 sjednice).

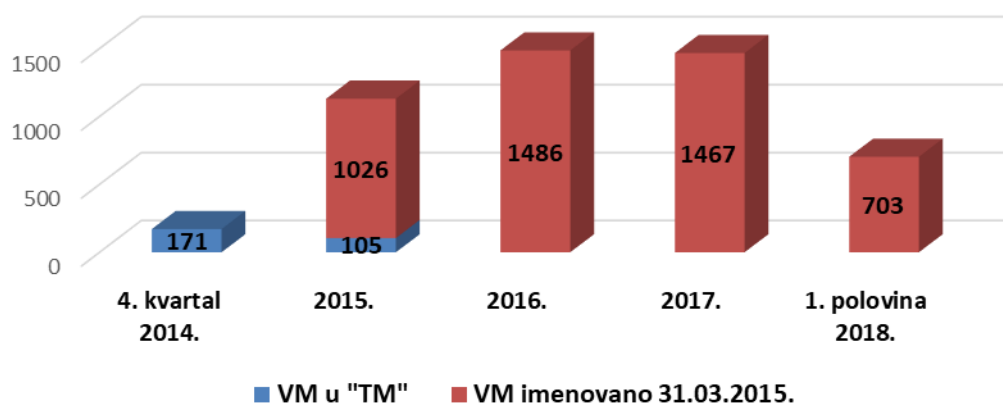
Grafikon 4

Na prijedlog predsjedatelja Vijeća ministara BiH i svih 9 ministarstava u Vijeću ministara BiH, predložene je ukupno 3.037 mjera, dakle, skoro 2/3 od ukupno predloženih mjera (64,8%) u razdoblju od 31.03.2015. – 30.06.2018. godine. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH je predlagatelj je ukupno 433 mjere (9,2%), dok su ostale mjere na dnevni red VM BiH došle na prijedlog drugih institucija na državnoj razini (Direkcija za europske integracije, Direkcija za ekonomsko planiranje, Služba za zajedničke poslove, Ured koordinatora za reformu javne uprave i druge državne direkcije, uprave, zavodi i agencije...)

Kada su u pitanju ministarstva unutar Vijeća ministara BiH u navedenom mandatnom razdoblju (31.03.2015.- 30.06.2018.), dakle, ne računajući bivše Vijeće ministara BiH u tzv. "tehničkom mandatu", najviše mjera predložili su Ministarstvo civilnih poslova – 464 mjere, Ministarstvo financija i trezora – 414 mjera, Ministarstvo vanjskih poslova - 406 mjera, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa – 404 mjere, Ministarstvo sigurnosti – 393 mjere, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – 244 mjere, Ministarstvo prometa i komunikacija – 229 mjera, Ministarstvo pravde – 205 mjera i Ministarstvo obrane, koje je bilo predlagatelj 114 mjera u navedenom mandatnom razdoblju.

Ukupno gledano, bivši saziv Vijeća ministara u tzv. "tehničkom mandatu" (13.10.2014.- 31.03.2015.), te aktualni saziv Vijeća ministara BiH u razdoblju od 31.03.2015. – 30.06.2018. godine, održali su ukupno 199 sjednica (166 redovnih i 33 izvanredne), računajući i dvije zajedničke sjednice sa vladama Srbije i Hrvatske, na kojima je razomtreno ukupno 4958 mjera, ne računajući 78 mjera koje su se našle na dnevnim redovima održanih sjednica i za koje je odgođena rasprava, te usvojenih 177 zapisnika sa sjednica Vijeća ministara BiH.

Mjere razmotrene na sjednicama Vijeća ministara BiH u mandatu 2014.-2018. (od 12.10.2014. do 30.06.2018.)

Grafikon 5

PROGRAM RADA

Program rada Vijeća ministara BiH nije nijednom u aktualnom mandatu utvrđen blagovremeno, sukladno poslovnicičkim odredbama (do kraja kalendarske godine za narednu). Najmanje kašnjenje od 11 dana, koje podrazumijeva kršenje poslovnicičkih odredbi, evidentirano je prilikom usvajanja ovogodišnjeg programa rada Vijeća ministara BiH, dok je najveće kašnjenje bilo zabilježeno u 2015. godini, s obzirom da je Vijeće ministara BiH potvrđeno u Zastupničkom domu PSBiH, 31.03.2015. godine, program rada VMBiH za tu godinu donesen je 07.05.2015. godine, dakle, sa nešto više od 4 mjeseca zakašnjenja u odnosu na poslovniciki rok. Približno isto kašnjenje od cca mjesec dana, je evidentirano prilikom utvrđivanja programa rada za 2017. godinu (utvrđen, 01.02.2017.), dok je program rada Vijeća ministara BiH za 2016. godinu utvrđen, 09.02.2016. godine.

Inače, Vijeće ministara BiH je u posljednjih 12 godina, koliko CCI obnaša monitoring rada ove Institucije, kao i drugih institucija zakonodavne i izvršne vlasti na razini kantona, entiteta i države, samo jednom utvrdilo svoj godišnji program rada sukladno poslovnicičkim odredbama. Naime, radi se o Programu rada Vijeća ministara BiH za 2012. godinu, koji je utvrdilo tadašnje Vijeće ministara BiH u tzv. „tehnicikom mandatu“, a po imenovanju novog Vijeća ministara BiH, u veljači 2012. godine, prihvaćen je integralni tekst spomenutog programa rada VMBiH.

Podsjećamo da je Vijeće ministara BiH, na 112. sjednici održanoj, 18.11.2014. godine, donijelo Odluku o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvješćivanja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, a sukladno članku 8. spomenute Odluke (Način izrade godišnjeg programa rada institucije BiH), između ostalog, planirano je da prednacrti godišnjeg programa rada institucija Bosne i Hercegovine postavljaju na Internet stranicu Institucije u trajanju od najmanje 14 dana, a najkasnije do 15.07. tekuće godine za narednu godinu.

Dodatno, institucije BiH su dužne dostaviti nacrt svog godišnjeg programa rada uz zahtjev za financiranje za narednu godinu, sukladno članku 7., stavak (1) Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, s tim da institucije BiH prijedlog svog godišnjeg programa rada dostavljaju Vijeću ministara BiH najkasnije do 01.12. tekuće godine za narednu, kako bi moglo blagovremeno, sukladno poslovnicičkim odredbama, kreirati i utvrditi svoj program rada.

Također, Vijeće ministara BiH je sredinom prošle godine (13.06.2017.) usvojilo Srednjoročni program rada Vijeća ministara BiH za razdoblje 2018.–2020. godine, koji osigurava kvalitetno upravljanje razvojem, sukladno nadležnostima Vijeća ministara BiH. Proračunski korisnici su

upućeni da sredstava za iduće srednjoročno razdoblje planiraju sukladno utvrđenom strateškom okviru, odnosno da realizacija programa i aktivnosti bude u izravnoj vezi sa utvrđenim strateškim ciljevima i financiranjem prioriteta koji omogućuju realizaciju tih ciljeva.

Proces srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH osnažen je usvajanjem Zakona o izmjeni i dopuni zakona o ministarstvima i drugim tijelima Bosne i Hercegovine tijekom prethodne, 2016. godine, gdje je naglašeno da Srednjoročni program rada Vijeća ministara BiH predstavlja temelj za pripremu Dokumenta okvirnog proračuna i srednjoročnih planova rada institucija BiH. U navedenom Dokumentu su predstavljene srednjoročni ciljevi (i pokazatelji praćenja istih), čijim će ispunjenjem 56 institucija, koje za svoj rad odgovaraju Vijeću ministara BiH, dati doprinos ostvarenju općih i strateških ciljeva koji su identificirani u dokumentu „Strateški okvir za BiH“, koji predstavlja temelj za realizaciju mjera iz Akcijskog plana Reformske agende za BiH, iz nadležnosti Vijeća ministara BiH.

Kada je izvještavanje o radu svakog ministarstva u pitanju, odnosno Vijeća ministara BiH u cjelini, isto je regulirano u člancima 81. i 95. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, s tim da je člankom 81. predviđeno da Vijeće ministara BiH jednom godišnje podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH izvješće o svom radu, s tim da Parlament može zatražiti i izvanredno izvješće o radu Vijeća ministara BiH. Dosadašnja praksa je pokazala da Vijeće ministara BiH, uglavnom, u prvom kvartalu razmatra i usvaja godišnje izvješće o svome radu za prethodnu godinu, te ga nakon toga dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje, koja ga na plenarnoj sjednici razmatra, uglavnom u drugoj polovici godine, a nakon što se povjerenstva PSBiH izjasne se da li prihvaćaju ili ne prihvaćaju izvješće o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Doduše, u izvješćima u radu Vijeća ministara BiH nedostaju dodatna pojašnjenja o razlozima za neprovedbu pojedinih mjera iz programa rada Vijeća ministara BiH za određeno vremensko razdoblje, jer se u izvješćima o radu institucija, pa i Vijeća ministara BiH, uglavnom promovira ono što je pozitivno, a ne spominju se zaostaci i neispunjene obveze ili dana obećanja..

Podsjećamo da na 50. sjednici Zastupničkog doma PSBiH, održanoj, 26.07.2017. godine, nije bilo usvojeno izvješće o radu Vijeća ministara BiH za 2016. godinu, što znači da je tim činom aktualno Vijeće ministara BiH izgubilo podršku većine u Zastupničkom domu PSBiH.

U Bosni i Hercegovini, što praksa često potvrđuje, nije neobično da vlade i parlamenti na svim razinama rade cijelu godinu bez usvojenog programa rada ili pak, da godišnji program rada usvajaju sa zakašnjenjem od više mjeseci, što značajno utječe na konačnu realizaciju planiranog. Općenito, kada je u pitanju usvajanje programa rada institucija, zakoni o vladama i poslovnici o radu većine institucija, naznačavaju da godišnji programi rada trebaju biti usvojeni

prije početka kalendarske godine na koju se isti odnose, dakle, do kraja prethodne za narednu, što se, uglavnom, ne poštuje. A kvalitetno kreirani i blagovremeno usvojeni programi institucija zakonodavne i izvršne vlasti na svim razinama, jedna su od ključnih "alatki" za efikasnost njihovog rada, te preuzimanje odgovornosti za realizaciju vlastitih programa rada.

PRORAČUN

Vijeće ministara BiH je tokom mandata 2014.-2018. kontinuirano kasnilo sa ispunjavanjem svojih obaveza, u kontekstu donošenja budžeta.

Nacrt budžeta institucija i međunarodnih obaveza BiH ni za jednu godinu ovog mandata nije utvrđen do 15. oktobra, čime je onemogućavano i da Predsjedništvo BiH blagovremeno ispuni svoju obavezu u vezi roka za utvrđivanje prijedloga budžeta.

No, budžet institucija BiH je ipak, u PSBiH, u dva navrata usvojen na vrijeme – prije početka godine na koju se odnosi. Za 2016. i 2017. godinu.

Na prijedlog Ministarstva financija i trezora, Vijeće ministara BiH je na 121. sjednici održanoj, 22.11.2017. godine, usvojilo je Dokument okvirnog proračuna (DOP) institucija Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Dokument okvirnog proračuna prati i podržava reforme BiH u procesu priključenja Europskoj uniji i bržu provedbu prijema Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir (PfP) i daljnji NATO put BiH, te provedbu ranije definiranih 14 strateških ciljeva, uključujući razvoj ekonomije, povećanje uposlenosti i smanjenje siromaštva u Bosni i Hercegovini.

Prema DOP-u za razdoblje od 2018. do 2020. godine, ukupna razina rashoda institucija BiH, bez servisiranja vanjskog duga, iznosi 950 milijuna KM na godišnjoj razini za sve tri godine (2018.-2020.), a izdvajanje neizravnih poreza s Jedinog računa Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine iznosi 750 miliona KM, što je na razini iznosa proračuna iz prethodnih godina. Stoga, plaće i naknade u institucijama BiH i tijekom naredne tri godine ostaju na dosadašnjoj razini.

Također, Treba još jednom podsjetiti na višegodišnju praksu tzv. "diskrecijskog" trošenja proračunskog novca od strane predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH i tri člana Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno, i na temelju osobnih prosudbi, koristiti sredstva do 6% od iznosa tekuće pričuve za određenu godinu (360.000 KM za 2018. godinu), te 4% za predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH (180.000 KM za 2018. godinu).

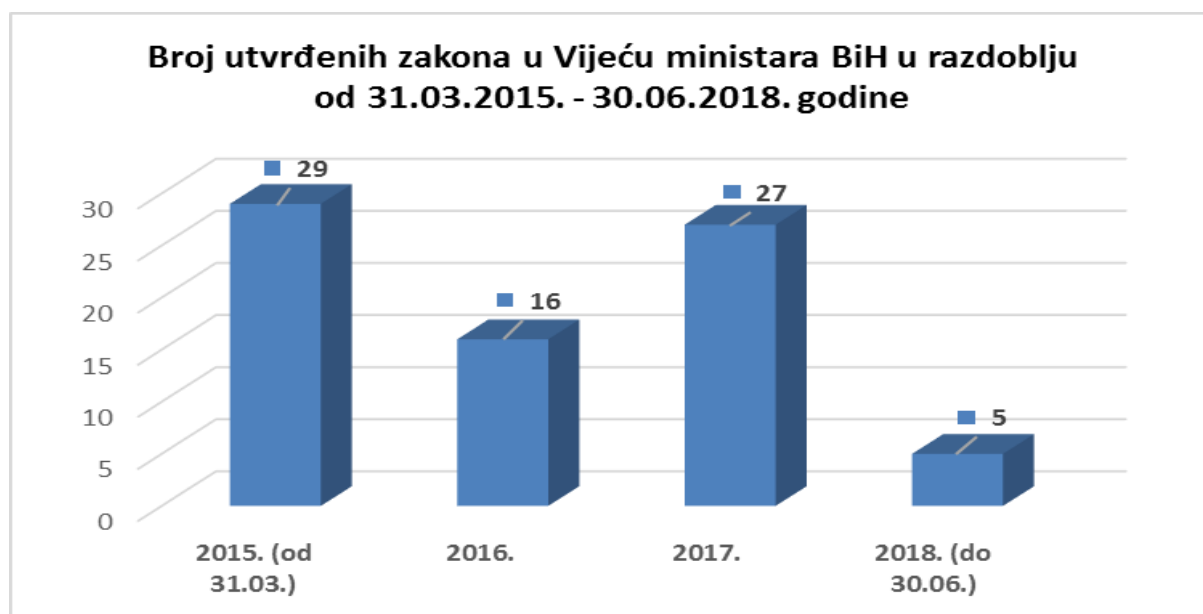
U kontekstu navedenoga, jedna od kontinuiranih preporuka iz monitoring izvješća CCI-a bila je da se, s ciljem maksimalne transparentnosti i odgovornosti prilikom trošenja proračunskog novca, tj. novca poreskih obveznika naše zemlje, a što je obveza javnih dužnosnika na svim razinama u BiH, stvore zakonske pretpostavke i donesu potrebne odluke, kojima će se ubuduće onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca i odluke o trošenju budžetskih sredstava u potpunosti staviti pod ingerenciju institucija, a ne pojedinaca.

Ostvareni rezultati na planu zakonodavnih aktivnosti, kontinuirano su najlošiji segment u radu Vijeća ministara BiH u mandatu 2014.-2018. pa su rezultati VMBiH u ovom mandatu, u ovom segmentu, znatno lošije u odnosu na rezultate iz 2 prethodna mandata.

Naime, aktualni saziv Vijeća ministara BiH u navedenom mandatnom razdoblju utvrdio je ukupno 77 zakona, a od navedenog broja, samo je 20 novih (temeljnih) zakona, dok su 57 preostalih utvrđenih zakonskih prijedloga, izmjene i dopune već postojećih zakonskih akata. Svakako treba spomenuti da bivše Vijeće ministara BiH u tzv. "tehničkom mandatu" nije razmatralo, niti utvrđivalo zakonske prijedloge.

Gledano po godinama aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, najviše zakona utvrđeno je u 2015. godini – ukupno 29 zakona, u 2017. godini utvrđena su dva zakona manje- ukupno 27, tijekom 12 mjeseci 2016. godine, utvrđeno je znatno manje zakona – ukupno 16, dok je u prvih 6 mjeseci 2018. godine, utvrđeno ukupno 5 zakona.

Grafikon 6

Kreatori i predlagatelji spomenutih zakona u Vijeću ministara BiH bili su 8 ministarstava unutar Vijeća ministara BiH, s obzirom da Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije imalo predloženih zakona, iako je BiH jedina država u regiji (i šire), koja nema Zakon o vanjskim poslovima, a pored 8 ministarstava, predlagatelji zakona su Upravi odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH, te Upravni odbor Agencije za osiguranje depozita BiH.

U kontekstu navedenoga, najviše zakona u proceduru Vijeća ministara BiH predložilo je Ministarstvo pravde – ukupno 24 zakona. Upravi odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH predlagatelj je 12 zakona, uz napomenu da se radi o "setu" Zakona o trošarinama (akcizama), Ministarstvo financija i trezora predlagatelj je ukupno 10 zakona, Ministarstvo sigurnosti – 7 zakona, a po 5 zakona, kreirali su i predložili Ministarstvo komunikacija i prometa, te Upravni odbor Agencije za osiguranje depozita BiH. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i Ministarstvo civilnih poslova kreirali su i u proceduru VMBiH dostavili ukupno 4 zakona, Ministarstvo obrane i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice kreirali su i u proceduru dostavili po 3 zakona, a kao što smo već naveli, Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije imalo kreiranih i predloženih zakona u ovom mandatu.

Niska realizacija zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH tijekom svih godina aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, donekle je kompenzirana značajnim rastom utvrđenih strategija.

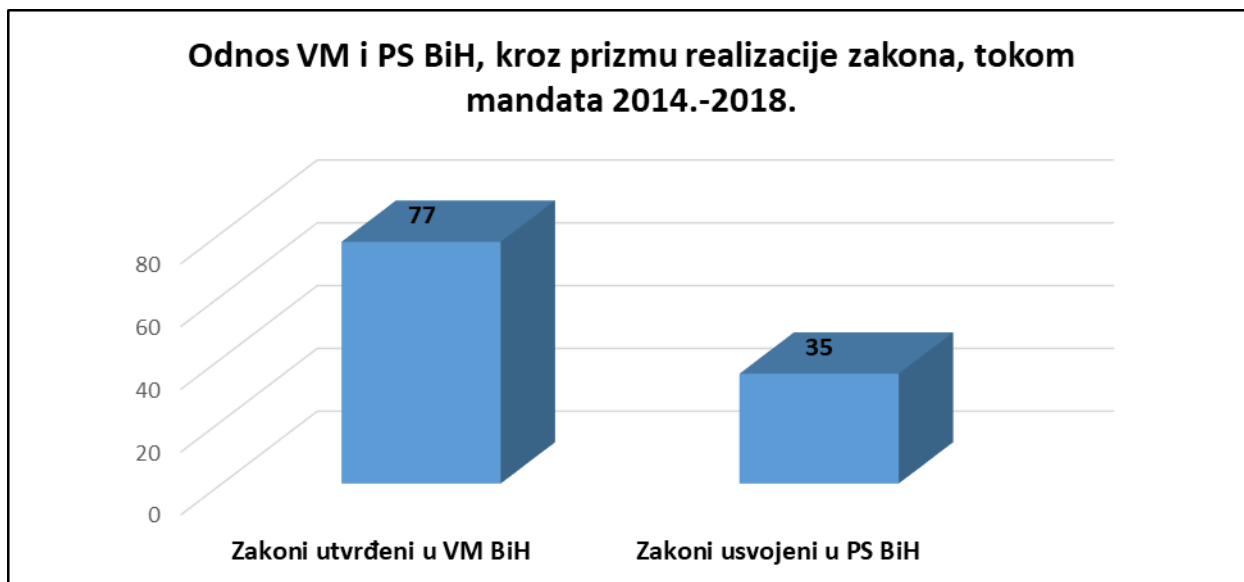
Tijekom aktuelnog mandata utvrđeno je 25 strategija, što je za 10 više nego u prethodnom. Upornim radom i kompromisima (uz principijelnost EU), slomljen je dugogodišnji otpor usvajanju strategija, koji je, u godinama iza nas, građane ove zemlje koštao stotine miliona eura bespovratne pomoći iz predpristupnih fondova Evropske unije.

Re.br.	Naziv strategije	Predlagatelj/i	Godina prvog pojavl.	Datum utvrđivanja na VMBiH
1.	Strategija Bosne i Hercegovine za prihvata i integraciju državljana BiH koji se vraćaju u BiH po osnovu Sporazuma o readmisiji i Akcioni plan za period 2015 – 2018. godina	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	2015.	10-06-2015.
2.	Strategija za borbu protiv korupcije (2015 - 2019), i Prijedlog akcionog plana za provođenje strategije za borbu protiv korupcije (2015 - 2019)	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	2015.	07-05-2015.
3.	Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2015 - 2020. godine	Ministarstvo sigurnosti	2015.	08-07-2015.
4.	Strateški plan opremanja Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2015 - 2017. godine	Ministarstvo sigurnosti	2015.	20-01-2016.
5.	Okvirna strategija za provedbu Konvencije o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u Bosni i Hercegovini za period 2015 – 2018. godina	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	2015.	23-07-2015.
6.	Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2014. - 2018. godine NOVI TEKST	Ministarstvo pravde	2015.	30-07-2015.
7.	Strateški okvir za Bosnu i Hercegovinu 2015-2018.- novi tekst	Direkcija za ekonomsko	2015.	20-08-2015.

		planiranje BiH		
8	Strategija integriranog upravljanja granicom 2015. - 2017.	Ministarstvo sigurnosti	2015.	03-12-2015.
9.	Revidirana strategije komunikacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (2016 – 2018)	Generalni Sekretarijat Vijeća ministara BiH	2015.	23-12-2015.
10.	Strategija u oblasti migracija i azila i akcijski plan 2016. - 2020.	Ministarstvo sigurnosti	2015.	30-03-2016.
11.	Srednjoročna strategija upravljanja dugom Bosne i Hercegovine -2016	Ministarstvo finansija i trezora	2016.	26-04-2016.
12.	Strategija za kontrolu malog i lakog naoružanja 2016 – 2020.	Ministarstvo sigurnosti	2016.	31-08-2016.
13.	Strategija razvoja Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine 2016 -2020.	Ministarstvo civilnih poslova	2016.	13-10-2016.
14.	Strategija razvoja sistema javnih nabavki Bosne i Hercegovine za period 2016. – 2020. godine	Agencija za javne nabavke BiH	2016.	13-10-2016.
15.	Okvirna Strategija prometa Bosne i Hercegovine za period 2016. - 2030. godina	Ministarstvo prometa i komunikacija	2016.	14-07-2016.
16.	Strategija razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama Bosne i Hercegovine za 2016. - 2018. - PIFC - 87/34	Ministarstvo finansija i trezora	2016.	29-12-2016.
17.	Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u institucijama Bosne i Hercegovine -87/35	Ministarstvo finansija i trezora	2016.	29-12-2016.
18.	Strategija aproksimacije propisa pravnoj stečevini Europske unije u oblasti zaštite okoliša Bosne i Hercegovine -2017	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	2017.	30-05-2017.
19.	Strategija za zaštitu biološke raznolikosti Bosne i Hercegovine za period 2015. – 2020. godine -102/18-1	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	2017.	23-05-2017.
20.	Srednjoročna strategija upravljanja dugom Bosne i Hercegovine -2017	Ministarstvo finansija i trezora	2017.	23-05-2017.
21.	Strategija za borbu protiv organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini za period 2017. — 2020. godine	Ministarstvo sigurnosti	2017.	10-10-2017.
22.	Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomsk odnosa	2013.	04-01-2018.
23.	Državna strategija nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Bosni i Hercegovini, za razdoblje 2018. – 2023. g	Ministarstvo sigurnosti	2018.	18-01-2018.
24.	Prijedlog revidiranog okvirnog dokumenta - Strategija razvoja nauke u Bosni i Hercegovini 2017. - 2022. g - novi tekst	Ministarstvo civilnih poslova	2018.	30-01-2018.
25.	Srednjoročna strategija upravljanja dugom BiH za razdoblje 2017. – 2020. godine	Ministarstvo finansija i trezora	2018.	25-06-2018.

Tabela 7.: Utvrđene strategije u VM BiH u mandatnom razdoblju 31.03.2015.-30.06.2018.g

Vijeća ministara BiH u mandatu 2014-2018. utvrdio je ukupno 77 zakona. Od toga je u PS BiH usvojeno manje od polovine – 35. A 18 je odbijeno. Ostatak su povučeni, vraćeni na doradu, obustavljena im procedura, na usaglašavanju ili uopšte nisu razmatrani u PS BiH, do kraja posmatranog razdoblja.

Grafikon 9

U PS BiH je tokom mandata usvojeno još 24 zakona (ukupno 59, dakle), od kojih su dio zakoni predloženi od strane Vijeća ministara u prethodnom mandatu, kojima nije završena procedura usvajanja do kraja tog mandata, a dio zakoni predloženi od strane poslanika i delegata PS BiH.

Iz navedenih podataka je vidljivo da nije postojala najbolja koordinacija u radu institucija vlasti na državnoj razini.

A bolja koordinacija je, svakako, neophodna, jer bi ona značila i puno brži protok zakona u PSBiH, a takav koordinirani rad bi značajnije ubrzao napredak naše zemlje ka Europskoj uniji. U kontekstu navedenog, čudno je da se, iako je u PSBiH parlamentarna većina koja je izabrala VM i ima identičnu stranačku strukturu, u određenim situacijama događa da Vijeće ministara utvrdi određeni zakon, a bilo je situacija da isti dobije i jednoglasnu podršku članova Vijeća ministara, a isti potom bude odbijen u jednom od Domova Parlamentarne skupštine BiH. Što potvrđuje tezu o "disfunkcionalnosti" državne vlasti.

PITANJA I INICIJATIVE-GENERALNO ZAPAŽANJE:

U mandatnom razdoblju (13.10.2014.-30.06.2018.), nastavljen je pozitivan trend dostavljanja odgovora na postavljena zastupnička pitanja i pokrenute inicijative od strane zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH, prije svega, promatrano kroz obveze Vijeća ministara BiH da, sukladno poslovničkim odredbama, blagovremeno odgovara na postavljena pitanja i pokrenute inicijative zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH. Međutim, još uvijek, postoje određena zastupnička/izaslanička pitanja, koja su postavljena od strane zastupnika/izaslanika PSBiH u proteklim godinama aktualnog mandata, na koja se nije blagovremeno odgovorilo ili se odgovarilo djelomično, što je u suprotnosti sa važećim poslovničkim odredbama i što znači da, na zahtjev podnositelja pitanja/inicijativa, Vijeće ministara BiH treba dostaviti novi odgovor u pisanoj formi.

Vezano za spomenuti trend efikasnijeg odgovaranja na postavljena zastupnička/izaslanička pitanja, treba istaknuti poslovničke izmjene u poslovnicima oba doma PSBiH iz posljednje godine prošlog saziva PSBiH (2014.), kojima je omogućeno da na svakoj prvoj plenarnoj sjednici u mjesecu, zastupnici/izaslanici oba doma PSBiH mogu postavljati pitanja predsjedatelju Vijeća ministara, te ministricama/ministrima u Vijeću ministara BiH, koji su nazočni na plenarnim sjednicama oba doma PSBiH, uz izravni TV prijenos na javnom TV servisu (BHT1). Na tako postavljena zastupnička pitanja, ministri/ministricе u Vijeću ministara BiH odmah daju usmeni odgovor, s tim da, u slučaju nezadovoljstva ili djelomičnog zadovoljstva dobivenim odgovorom, zastupnici/izaslanici PSBiH mogu, sukladno poslovničkim odredbama, zatražiti odgovore na postavljena pitanja u pisanoj formi.

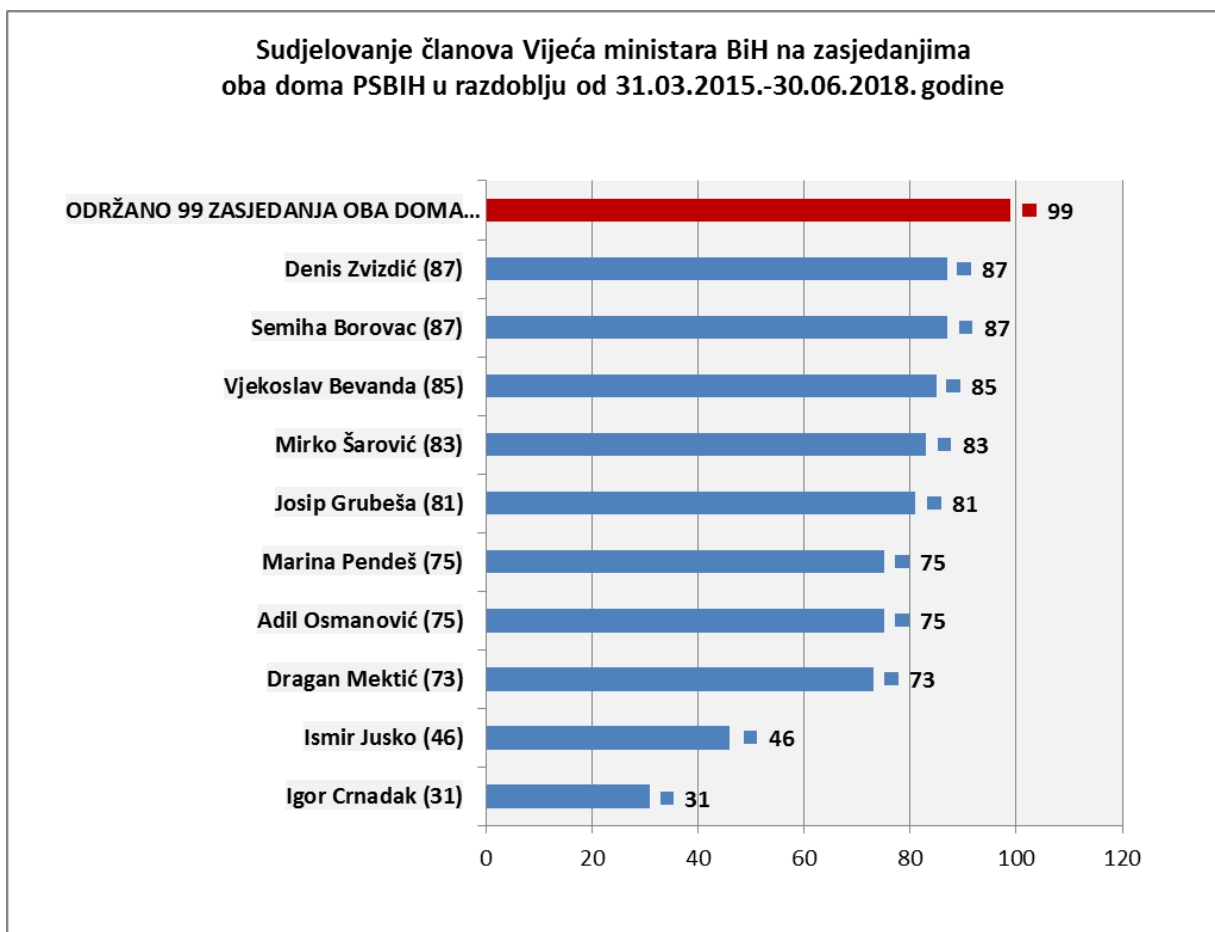
Također, i dalje se u značajnoj mjeri koristi poslovnička mogućnost postavljanja zastupničkih /izaslaničkih pitanja, te pokretanja zastupničkih inicijativa u pisanoj formi, uz obvezu davanja odgovora na ista od strane institucija kojima su postavljena pitanja ili dostavljene zastupničke /izaslaničke inicijative, sukladno poslovničkim rokovima, pa stoga kašnjenje u dostavljanju odgovora zastupnicima/izaslanicama oba doma PSBiH u roku dužem od 30 dana, uz mogućnost produženja tog roka, u slučaju složenosti određenih pitanja, za dodatnih 10 dana, što treba najaviti u pisanoj formi, predstavlja kršenje Poslovnika o radu oba doma PSBiH.

SUDJELOVANJE MINISTRICA/MINISTARA VIJEĆA MINISTARA NA SJEDNICAMA PSBIH:

Na 99 održanih zasjedanja oba doma PSBiH u razdoblju od 31.03.2015.-30.06.2018. godine, kada je potvrđen aktualni saziv Vijeća ministara BiH, računajući i 3 zajedničke sjednice oba doma PSBiH, a ne računajući sjednice oba doma PSBiH, koje su zakazane, a nisu održane, najviše sudjelovanja na spomenutim zasjedanjima oba doma PSBiH imali su Denis Zvizdić, predsjedatelj Vijeća ministara BiH i Semiha Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice,

koji su sudjelovali na po 87 održanih zasjedanja oba doma PSBiH u navedenom razdoblju. Vjekoslav Bevanda, zamjenik predsjedatelja i ministar financija i trezora sudjelovao je u radu 85 održanih zajedanja oba doma PSBiH, a Mirko Šarović, zamjenik predsjedatelja i ministar vanjske trgovine i ekonomskih sudjelovao je u radu 83 zasjedanja u spomenutom razdoblju. Josip Grubeša, ministar pravde BiH, sudjelovao je na ukupno 81 održanom zasjedanju u tom razdoblju, dok su Marina Pendeš, ministrica obrane i Adil Osmanović, ministar civilnih poslova sudjelovali na po 75 održanih zasjedanja u ovom razdoblju.

Dragan Mektić, ministar sigurnosti BiH, sudjelovao je na 73 održana zasjedanja oba doma PSBiH u razdoblju nakon potvrđivanja aktualnog saziva Vijeća ministara BiH u Zastupničkom domu PSBiH, dok je Ismir Jusko, ministar komunikacija i prometa, koji je preuzeo mandat od bivšeg ministra Slavka Matanovića, DF, 11.05.2016. godine, nakon ulaska SBB-a u vlast na državnoj razini, nazočio je na 46 zasjedanja oba doma PSBiH u navedenom razdoblju. Na kraju, Igor Crnadak, ministar vanjskih poslova BiH, zbog čestih službenih putovanja oizvan Bosne i Hercegovine, nazočio je na ukupno 31 održanom zasjedanju oba doma PSBiH u mandatnom razdoblju od 31.03.2015.-30.06.2018. godine.

Grafikon 10

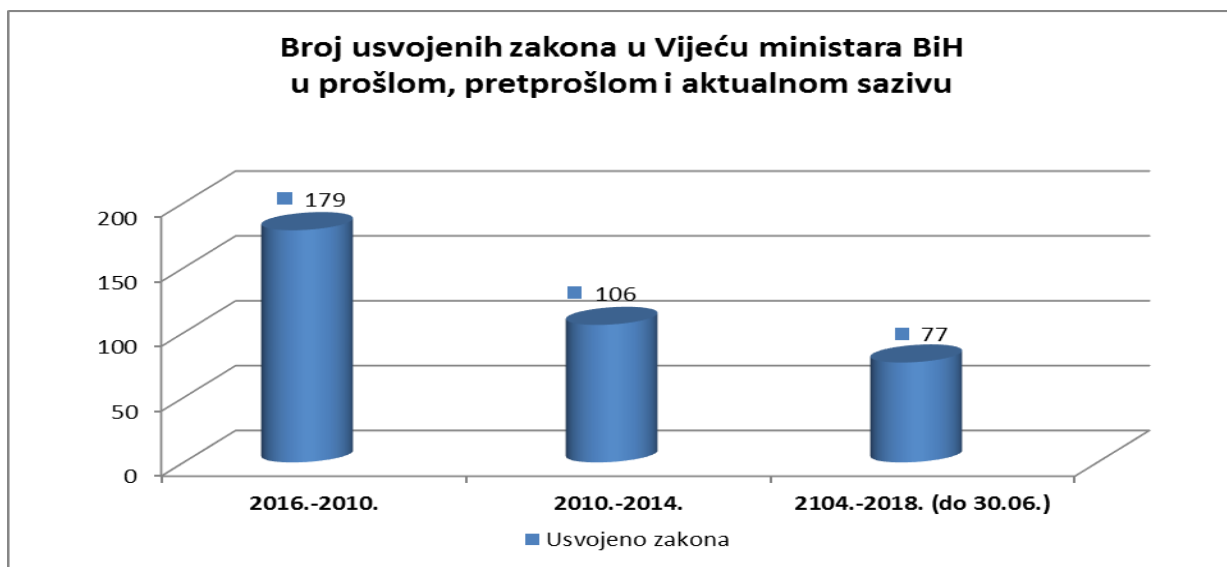
Iz navedenog se može zaključiti da ministrice/ministri u Vijeću ministara BiH pokazuju pozitivan trend nazočnosti na plenarnim sjednicama oba doma PSBiH u odnosu na godine dosadašnjih saziva Parlamentarne skupštine BiH, uz napomenu da se Kolegiju oba doma PSBiH, prije svakog plenarnog zasjedanja, u pisanoj formi dostavlja pravdanje izostanka ministrice/ministara u Vijeću ministara BiH, nakon čega predsjedatelj/predsjedateljica Zastupničkog doma uredno pročita i informira naziočne o najavljenoj nemogućnosti određenih ministrice/ministara u Vijeću ministara BiH, uz navođenje razloga izostanka, te planu zamjene ministrice/ministara na zasjedanjima PSBiH od strane pomoćnika ili tajnika nekog ministarstva.

KOMPARACIJA AKTUALNOG SAZIVA VMBIH SA BIVŠIM SAZIVIMA

Uspoređujući efikasnost rada aktualnog Vijeća ministara BiH sa dva bivša saziva Vijeća ministara BiH (2010.-2014.) i 2006.-2010.), vidljive su značajne razlike.

Naime, u mandatu 2014.-2018. Vijeće ministara BiH utvrdilo je 77 prijedloga zakona, dok je u prošlom mandatu utvrđeno 106 zakona. Vijeće ministara BiH u prethodnom mandatu utvrdilo je ukupno 179 zakona, a u mandatu Vijeća ministara BiH od 2002. – 2006. godine, utvrđeno je čak 209 zakona ili skoro 3 puta više od aktualnog saziva Vijeća ministara BiH.

Grafikon 11

Početak aktualnog mandata Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH, Bosna i Hercegovina se nalazila u stanju potpune blokade, kada je riječ o procesu europskih integracija, što je, na određeni način, obilježilo početak mandata aktualne vlasti BiH kada je u pitanju europski put BiH, te traženje potrebnog kompromisa za prevazilaženje tog stanja.

Također, u kontekstu neprovedbe odluke Međunarodnog suda u Strasbourgu u predmetu "Sejdić-Finci", Vijeće ministara EU je iznijelo stav da BiH tako krši svoje vlastite međunarodne obveze, uključujući i one definirane Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), što znači da neispunjenje preuzetih međunarodnih obveza od strane bh. vlasti u kontekstu neprovedbe odluke Međunarodnog suda u predmetu "Sejdić-Finci", između ostalog, onemogućuje našoj zemlji da konačno pređe u narednu fazu na europskom putu, tj. kandidatski status BiH u EU. A provedba odluke Europskog suda za ljudska prava u predmetu "Sejdić-Finci", bi građanima BiH, koji ne pripadaju niti jednom od tri konstitutivna naroda, omogućila da se mogu kandidirati na izborima, te obnašati dužnosti člana Predsjedništva BiH i izaslanika u Doma naroda PSBiH.

Međutim, bh. vlasti su definitivno "deblokirale" proces europskih integracija naše zemlje u prvoj polovici aktualnog mandata i pokrenuli su sve važnije procese na europskom putu BiH, da bi u drugom dijelu mandata Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara BiH ponovo došlo do usporenja tog puta, posebno u trećoj godini mandata, dakle, 2017. godini, a nastavilo se i ulaskom u izbornu, 2018. godinu. A ključni razlog je prisutno nepovjerenje između partnera u vlasti na državnoj razini, ali i stalnoj nestabilnosti, odnosno, nepostojanju parlamentarne većine u Zastupničkom domu PSBiH, i sve težeg donošenja odluka u Domu naroda PSBiH.

Naime, nakon nekoliko prologiranja rokova za finaliziranje odgovora na pitanja iz Upitnika Europske komisije, najviši dužnosnici državne vlasti su tek, 28.02.2018., predsjedniku Europske komisije Jean-Claude Junckeru predali odgovore na Upitnik, čiji sadržaj treba poslužiti kao temelj za donošenje odluke o kandidatskom statusu naše zemlje u Europskoj uniji.

Nakon analize pristiglih odgovora od strane bh. vlasti na pitanja iz Upitnika Europske komisije, vlastima Bosne i Hercegovine dostavljeno je dodatnih 655 pitanja, na koja bi trebalo odgovoriti u roku od tri mjeseca nakon njihovog zaprimanja.

Inače, svrha dodatnih pitanja je, ako je pojašnjeno iz Direkcije za europske integracije BiH da pojasne prethodno dostavljene odgovore, konstatiraju promjene u odnosu na odgovore na pitanja iz Upitnika Europske komisije, te uključe podatke za prošlu, 2017. godinu, koji ranije nisu mogli biti prikupljeni jer su odgovori uručeni predsjedniku EK tek nakon 15 mjeseci.

Bosna i Hercegovina i dalje nema državni program za usklađivanje zakonodavstva naše zemlje sa zakonodavstvom Europske unije pod nazivom: "Program integriranja u EU", koji bi ujedno bio instrument praćenja onoga što su bh. vlasti uradile po pitanju europskih integracija. Naime, ne treba zaboraviti da su se bh. vlasti Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) obvezale da će kreirati i donijeti ovaj Program, ali unatoč otklonjenim ključnim preprekama, vlasti naše zemlje još nisu došle do potrebnog kompromisa i suglasnosti da se konačno kreira i usvoji ovaj važni dokument, koji bi trebao dati pregled svih obveza iz procesa BiH prema Europskoj uniji, prije svega, dinamiku realizacije preuzetih obveza, plan ispunjenja kriterija za članstvo, plan usklađivanja domaćeg sa zakonodavstvom EU, kao i procjenu svih troškova realizacije samog programa. Dakle, na temelju spomenutog programa integriranja BiH u EU, bilo bi poznato koja administrativna razina i kada radi na ispunjenju određene konkretne aktivnosti u procesu europskih integracija, s tim da bi planiranje rada izvršnih organa vlasti (vlada) na svim razinama u našoj zemlji bilo pojednostavljeno, a zakonodavna vlast Bosne i Hercegovine bi dobila dodatni instrument za kvalitetnije praćenje rada izvršnih organa vlasti.

Kada je provedba Akcijskog plana Reformske agende na državnoj razini BiH u pitanju, od ukupno planirane 34 generalne mjere u spomenutom Akcijskom planu, u potpunosti su realizirane 24 aktivnosti (mjere), što predstavlja stupanj realizacije od 70,6% u odnosu na ukupan broj planiranih aktivnosti, s tim da se provedba 6 mjera iz Akcijskog plana Reformske agende, započeta tijekom prethodne tri godine aktualnog mandata, kontinuirano provodi (17,6%), a 4 aktivnosti iz Akcijskog plana na državnoj razini još nisu realizirane (11,8%).

Vežano za članstvo Bosne i Hercegovine u Sjevernoatlanskom savezu (NATO), bh. vlasti i dalje imaju obvezu da ispune neophodne vojne i političke uvjete. U tom kontekstu, neophodno je ispuniti uvjete sa sastanka ministara vanjskih poslova NATO-a, održanog u Talinu, 22. i 23. travnja 2010. godine, koji podrazumijevaju uknjižbu spomenute 63 perspektivne nepokretne vojne lokacije, kao vlasništvo države, koje solidno napreduje u Federaciji BiH, ali ne i republici Srpskoj, što, unatoč određenim najavama, i dalje ostaje ključni uvjet za aktiviranje MAP-a.

Na Samitu NATO-a održanom u Briselu 11./12. srpnja 2018. godine, istaknuto je da aktiviranje MAP-a i dalje ostaje otvorena mogućnost i kontinuirani cilj bh. vlasti, a neposredno prije spomenutog samita, Jens Stoltenberg, generalni tajnik NATO-a je kazao da (citirajući): "Bosna i Hercegovina i Makedonija su zemlje koje streme prema članstvu u našoj alijansi. Naš glavni cilj je nastaviti raditi na jačanju sigurnosti i prevenciji eskalacije nasilja u regiji".

Podsjećanje na ključne datume i događaje u odnosima između BiH i Europske unije²:

- 1997.: Vijeće ministara Europske unije postavlja političke i gospodarske uvjete za razvoj bilateralnih odnosa, a BiH se pruža mogućnost korištenja autonomnih trgovinskih mjera.
- 1998.: Uspostavljanje EU-BiH Konsultativnog radnog tijela, koje osigurava tehničku i stručnu pomoć u području administracije, zakonodavnog okvira i politike.
- Svibanj 1999.: Počinje proces stabilizacije i pridruživanja, koji nudi jasnu mogućnost integriranja u EU za Bosnu i Hercegovinu, kao i ostalih pet zemalja regije zapadnog Balkana.
- Lipanj 1999.: Pokrenute aktivnosti Pakta stabilnosti za jugoistočnu Europu, kojem je strateški cilj stabilizacija u jugoistočnoj Europi putem približavanja zemalja regije euroatlantskim integracijama, te jačanja regionalne suradnje. U Sarajevu je u lipnju 1999. godine održan summit šefova zemalja i vlada Europe, Kanade, Japana i USA, na kome je podržano i ozvaničeno utemeljenje Pakta stabilnosti za jugoistočnu Europu.
- Ožujak 2000.: Objavljena Mapa puta EU, kojom je definirano 18 ključnih uvjeta koje BiH treba ispuniti kako bi se pristupilo izradi Studije izvodljivosti za početak pregovora o SSP-u,
- 2000.: Uveden bescarinski pristup proizvoda iz Bosne i Hercegovine unutarnjem tržištu Europske unije (Autonomus Trade Measure – ATM).
- Prosinac 2000.: Vijeće EU usvojilo je Uredbu 2666/2000 o programu pomoći EU za obnovu, razvoj i stabilizaciju – CARDS je program tehničke pomoći EU za obnovu, razvoj i stabilizaciju namijenjen Albaniji, BiH, Hrvatskoj, Makedoniji i SR Jugoslaviji (Srbija i C. Gora).
- Ožujak 2003.: Europska komisija je uručila VMBiH upitnik sa 346 pitanja, koja su pokrivala oblast gospodarskog i političkog uređenja BiH i ostalih oblasti, koje su relevantne za zaključivanje SSP-a,
- Studeni 2003.: EK usvojila ocjenu Studije izvodivosti sa 16 prioriternih oblasti, a suštinski reformski napredak bio temelj EU da preporuči Vijeću EU otvaranje pregovora o SSP-u,
- Ožujak 2004.: Vijeće Europske unije je usvojilo prvo Europsko partnerstvo sa BiH;
- Studeni 2005.: 25. studenog 2005. u Sarajevu službeno pokrenuti pregovori o SSP-u,
- Siječanj 2006.: Održana Prva plenarna runda pregovora o SSP-u EU i BiH i Prvi plenarni sastanak Praćenja procesa reformi. Vijeće EU usvojilo je drugo Europsko partnerstvo sa BiH,
- Siječanj 2007.: Uspostavljen Instrument pretpristupne pomoći (IPA), namijenjen za sve pretpristupne aktivnosti, koje financira Europska komisija.
- Veljača 2008.: Vijeće Europske unije je usvojilo treće Europsko partnerstvo s BiH;
- Studeni 2007.: Okončani tehnički pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, a parafiranje i potpisivanje zavisi od ispunjenja političkih uvjeta.
- Prosinac 2007.: 04. prosinca 2007. parafiran Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

² Ključni datumi u odnosima BiH i EU preuzeti sa web stranice Direkcije za europske integracije BiH.

- Veljača 2008.: potpisan Okvirni sporazum o pravilima suradnje za provedbu financijske podrške Europske komisije BiH u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA).
- Lipanj 2008.: 16. lipnja 2008. potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP),
- Srpanj 2008.: 01. srpnja stupio na snagu Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima.
- Studeni 2008.: Održan prvi sastanak Privremenog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, čiji je temeljni zadatak praćenje ispunjenja obveza iz Privremenog sporazuma.
- Lipanj 2011.: Održan prvi sastanak Strukturiranog dijaloga o pravosuđu između BiH i EU;
- Lipanj 2012.: 01. sastanak Dijaloga na visokoj razini o procesu pristupanja BiH, a uručena je Mapa puta za zahtjev za članstvo BiH u EU. Drugi sastanak održan u studenom 2012.,
- 01. srpnja 2013.: – Republika Hrvatska postaje 28. članica EU, a Bosna i Hercegovina po prvi put ima granicu sa jednom državom članicom Europske unije.
- Siječanj 2014.: – EU je uspostavila novi Instrument pretpristupne pomoći IPA II za razdoblje 2014. – 2020. godine.
- 01. lipnja 2015.: – Stupio na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH.
- 15. veljače 2016.: - Sukladno članku 49. Ugovora o Europskoj uniji, BiH je u okviru nizozemskog predsjedanja Vijećem EU podnijela formalni „zahtjev za članstvo u EU“.
- 20. rujna 2016.: - Vijeće Europske unije pozvalo Europsku komisiju da pripremi mišljenje o Zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji.
- 09. prosinac 2016.: - Europska komisija uručila Upitnik Bosni i Hercegovini sa 3.242 pitanja,
- 28. veljače 2018.: - Jean-Claude Junckeru, predsjedniku EK uručeni odgovori bh. institucija na ukupno 3.242 pitanja iz Upitnika Europske komisije.
- 20. lipnja 2018.: Delegacija EU u BiH prosljedila Direkciji za europske integracije pri Vijeću ministara BiH dodatnih 655 pitanja, nakon ranije dostavljenih odgovora na 3.242 pitanja.

PLAĆE I UKUPNA PRIMANJA ČLANOVA VM BiH

Vijeće ministara BiH je, na 111. sjednici održanoj, 24.08.2017. godine, na prijedlog Ministarstva financija i trezora BiH, donijelo Odluku o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine, sukladno članku 41. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine i članku 50. stavak 4. točka a) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, kojom se uređuje visina, način i postupak ostvarivanja prava uposlenih u institucijama BiH na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla, koja se primjenjuje počevši od 01.10.2017. godine (Službeni glasnik BiH broj:72/17).

Također, Vijeće ministara BiH je na 102. sjednici, održanoj, 23.05.2017. godine, na prijedlog Ministarstva financija i trezora, donijelo odluku o visini osnovice za obračun plaće i visini regresa uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu. Naime, osnovica za plaće, sukladno politici Vijeća ministara BiH o ograničavanju javne potrošnje na plaće i naknade uposlenih u institucijama BiH, iznositi će 475,69 KM i nepromijenjena je od 2012. godine, dok će regres u 2018. godini iznositi kao i za prošlu, 2017. godinu - 300,00 KM. A plaće uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine neće se mijenjati u tekućoj, 2018. godini.

Sukladno važećem Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH i pratećim podzakonskim aktima, ukupna mjesečna primanja ministrica/ministara u Vijeću ministara BiH, računajući neto plaće, sa "minulim radom", toplim obrokom, odvojenim životom (za ministre/ministrice koji ga koriste), regres od 300 KM godišnje, te troškove prijevoza, iznosila su od cca 4.500 do 5.300 KM – u prosjeku, što daje iznos ukupne zarade ministara/ministrica u Vijeću ministara BiH za jedan četverogodišnji mandat od 215.000–245.000 KM –u prosjeku..

PREGLED UKUPNIH PRIMANJA MINISTARA/MINISTRICA U VIJEĆU MINISTARA BiH U PERIODU OD 01. 01.2018 DO 30.06.2018. GODINE³								
	Naziv	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Ukupno (KM)
ZVIZDIĆ DENIS -PREDSJEDAVAJUĆI VIJEĆA MINISTARA BIH								
	Neto plata	4901,99	4901,99	4901,99	4901,99	4923,39	4923,39	29454,74
	Topli obrok	114,00	90,00	102,00	60,00	126	120,00	612,00
UKUPNO								30.066,74
MINISTARSTVO FINACIJA I TREZORA BIH								
BEVANDA VJEKOSLAV - MINISTAR								
	Neto plata	4960,50	4960,50	4960,50	4960,50	4960,50	4981,43	29783,93

³ Tabelarni pregled ukupnih primanja ministrica/ministara u Vijeću ministara BiH za razdoblje od 01.01. – 30.06.2018., dostavljen je od Ministarstva financija i trezora BiH, na temelju zahtjeva po ZOSPI-ju.

	Topli obrok	90,00	108,00	126,00	120,00	108,00	90,00	642,00
	Odvojeni život	195,60	270,00	286,36	285,71	241,20	214,29	1493,16
UKUPNO								31.919,09
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH								
BOROVAC SEMIHA - MINISTRICA								
	Neto plata	4852,04	4852,04	4852,04	4852,04	4852,04	4852,04	29112,24
	Topli obrok	126,00	108,00	126,00	102,00	96,00	96,00	654,00
UKUPNO								29.766,24
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA								
CRNADAK IGOR - MINISTAR								
	Neto plata	4326,40	4326,40	4326,40	4326,40	4346,62	4346,62	25998,84
	Topli obrok	78,00	72,00	60,00	48,00	78,00	90,00	426,00
	Odvojeni život	169,57	180,00	136,36	114,29	169,57	214,29	984,08
UKUPNO								27.408,92
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA								
OSMANOVIĆ ADIL - MINISTAR								
	Neto plata	4548,79	4548,79	4548,79	4569,00	4569,00	4569,00	27353,37
	Topli obrok	96,00	66,00	96,00	84,00	60,00	102,00	504,00
	Odvojeni život	234,72	195,00	245,45	228,64	130,50	257,14	1291,45
UKUPNO								29.148,82
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH POSLOVA BIH								
ŠAROVIĆ MIRKO - MINISTAR								
	Neto plata	4670,09	4670,09	4670,09	4670,09	4670,09	4670,09	28020,54
	Topli obrok	96,00	84,00	96,00	66,00	78,00	84,00	504,00
UKUPNO								28.524,54
MINISTARSTVO KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA BIH								
JUSKO ISMIR - MINISTAR								
	Neto plata	4366,83	4366,83	4366,83	4366,83	4366,83	4366,83	26200,98
	Topli obrok	90,00	96,00	96,00	54,00	90,00	72,00	498,00
	Prevoz	24,30	25,92	35,64	14,58	24,30	19,44	144,18
UKUPNO								26.843,16
MINISTARSTVO BEZBJEDNOSTI BIH								
MEKIĆ DRAGAN - MINISTAR								
	Neto plata	4791,39	4791,39	4791,39	4791,39	4791,39	4791,39	28748,34
	Topli obrok	114,00	78,00	114,00	90,00	96,00	114,00	606,00
	Odvojeni život	247,76	195,00	259,16	214,35	208,64	271,51	1396,42
UKUPNO								30.750,76

MINISTARSTVO PRAVDE BIH								
GRUBEŠA JOSIP - MINISTAR								
	Neto plata	4346,62	4346,62	4346,62	4366,83	4366,83	4366,83	26140,35
	Topli obrok	126,00	90,00	96,00	108,00	120,00	96,00	636,00
	Odvojeni život	273,91	225,00	218,24	271,51	261,00	228,64	1478,30
UKUPNO								28.254,65
MINISTARSTVO ODBRANE BIH								
PENDEŠ MARINA - MINISTRA								
	Neto plata	4690,31	4690,31	4710,53	4710,51	4710,53	4710,51	28222,70
	Topli obrok	126,00	120,00	72,00	102,00	84,00	96,00	600,00
	Odvojeni život	273,91	300,00	163,64	285,71	195,65	228,57	1447,48
UKUPNO								30.270,18
NAPOMENA:	U skladu sa Odlukom o visini regresa za godišnji odmor u institucijama Bosne i Hercegovine za 2018. godinu („Službeni glasnik BiH, broj 47/17) svim zaposlenim u institucijama BiH , uključujući i ministre, isplaćen je regres u iznosu od 300 KM.							
	U razdoblju od 01.01-30.06.2018. godine nije bilo izmjena akata vezanih za plate i druge naknade ministrica/ministara u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.							

Tabela 9.: Pregled primanja ministara/ministrica u VMBiH u razdoblju 01.01.2018. - 30.06.2018. godine

Također, tijekom prošle, 2017. godine, Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o stavljanju izvan snage Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za vrijeme produženog radnopravnog statusa izabranih lica i imenovanih dužnosnika u institucijama BiH, koja se odnosi na ukidanje mogućnosti za korištenje tzv. "Bijelog kruha" u trajanju od 12 mjeseci nakon isteka mandata izabranih i imenovanbi dužnosnika u institucijama Bosne i Hercegovine, s obzirom da je na snagu stupio Zakon o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kojim je članak 48. spomenutog zakona brisan, što znači da više nema pravnog osnova za važenje spomenute odluke, koja se odnosi na tzv. "Bijeli kruh".

Važno za istaknuti je da se, sukladno zakonskim izmjenama iz 2016. godine, više ne plaća rad za sjednice upravnih i nadzornih odbora, kao i raznih povjerenstava, koje se održavaju u radno vrijeme, dok se sudjelovanje na sjednicama nadzornih /upravnih odbora i povjerenstava izvan radnog vremena plaća najviše 475,69 KM, što je iznos osnovice za plaće u institucijama BiH.

Podsjećamo, također, da je izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH iz prethodne, 2016. godine, ispunjena jedna od višegodišnjih preporuka CCI-a iz monitoring izvješća za Vijeće ministara BiH, koja se odnosila na preispitivanje odluke

Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje BiH, koja je donesena prije 6 godina (02.03.2012.), po kojoj su se odobravale isplate za rad u Upravnom odboru UIO BiH, pa su tako ministri financija (državni i entitetski), kao i promatrači iz Brčko Distrikta BiH i Centralne banke BiH ostvarivali naknade od 1.600 - 2.288 KM, što je ukinuto Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Trenutno te naknade iznose maksimalno 475,69 KM, ukoliko se sjednice Upravnog odbora UIO održavaju izvan radnog vremena, odnosno, nema spomenutih naknada, ukoliko se iste održavaju u radno vrijeme.

Dodatno, a to je višegodišnje stajalište CCI-a, kao i kontinuirana preporuka iz monitoring izvješća za PSBiH/i VMBiH, da se primanja dužnosnika (izabраниh i imenovanih) na državnoj razini usklade sa ukupnom socio-ekonomskom situacijom u našoj zemlji i standardom bh. Građana, tj. da se ista usklade sa tzv. "europskim standardom", po kojem bi bh. parlamentarci i ministri /ministrice u Vijeću ministara BiH imali mjesečne plaće u iznosima od cca 3-3,5 prosječne mjesečne plaće uposlenih u Bosni i Hercegovini, koja bi se povećala sukladno rastu prosječne plaće uposlenih u našoj zemlji, što bi bio dodatni motiv za bh. vlasti u tom kontekstu.

CCI, još jednom, podsjeća da je i dalje u proceduri Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Amandman II na Ustav BiH, čijim usvajanjem će se steći uvjeti za brisanje stavka 2., članka IX, Ustava Bosne i Hercegovine, kojim je onemogućeno smanjenje naknada za dužnosnike, koji obnašaju funkcije u institucijama Bosne i Hercegovine, što je godinama služilo kao dobar "izgovor" da se ne smanjuju plaće na državnoj razini. Naime, brisanje ove odredbe Ustava BiH inicirano je davne 2005. godine, s tim da je spomenuti amandman usvojen u Zastupničkom domu, ali ne i Domu naroda PSBiH. Zbog dužine trajanja procedure, te prekida kontinuiteta ovog Amandmana, Vijeće ministara BiH je u studenom 2012. utvrdilo novi Amandman sa istim sadržajem, koji je 13.04.2014. godine dobio suglasnost svih članova na sjednici Ustavopravnog povjerenstva Doma naroda PSBiH, što bi, nakon "političkog dogovora", trebalo rezultirati konačnim usvajanjem ovog Amandmana u Domu naroda PSBiH.

UTJECAJ NA KVALITETU ŽIVOTA GRAĐANA BIH

Sukladno podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH, u Bosni i Hercegovini je, na evidencijama zavoda i službi za zapošljavanja, zaključno sa 30.06.2018., bila evidentirano 448.071 nezaposlenih osoba. Nezaposlenost je u mjesecu lipnju 2018. smanjena u Federaciji BiH za 872 osobe (0,26 posto), u Republici Srpskoj za 1.094 osobe (1,01 posto) i u Brčko distriktu BiH za 30 osoba (0,29 posto), a bh. poslodavci su prijavili potrebe za zapošljavanjem novih 4.275 novih radnika.

Također, prema podacima Agencije za statistiku BiH, u lipnju 2018. godine, broj zaposlenih osoba u BiH iznosio je 806.031, a u odnosu na svibanj 2018., broj zaposlenih se povećao za 0,4 posto. Stopa registrirane nezaposlenosti za lipanj 2018. godine iznosila je 35,7 posto i u odnosu na svibanj 2018. godine smanjila se za 0,2 postotna poena.

Po podacima Agencije za statistiku BiH, prosječna mjesečna isplaćena neto plaća u Bosni i Hercegovini u lipnju 2018. godine iznosila je 872 KM i bila je nominalno viša za 2,5 posto u odnosu na isti mjesec prošle godine (06/17), te viša za 1,1 posto u odnosu na prosinac 2017. godine. Najniža prosječna neto plaća od 537 KM bila je u djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane, u građevinarstvu je iznosila 580 KM, dok je prosječna neto plaća u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima iznosila 603 KM.

Prosječna neto plaća u razdoblju od 2000.-2018. godine⁴													
Prosječne neto plaće u BiH po mjesecima i godinama													KM
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	prosječno
2000.	335	349	363	369	365	364	373	379	388	385	398	384	372
2001.	401	401	398	398	403	403	403	410	415	422	421	425	409
2002.	433	434	437	440	444	441	449	447	454	457	456	463	446
2003.	476	475	473	479	481	484	486	487	488	488	499	486	484
2004.	496	495	494	499	506	509	506	509	506	508	511	521	505
2005*	522	529	530	526	533	536	538	543	543	546	549	561	538
2006.	570	560	571	577	581	584	586	591	592	599	601	613	586
2007.	614	617	625	635	643	641	642	651	652	661	672	681	645
2008.	677	716	726	739	753	748	763	764	775	780	776	798	752
2009.	784	790	790	794	786	793	792	785	785	789	791	802	790
2010.	789	782	798	799	795	798	799	800	800	795	805	818	798
2011.	807	799	818	811	821	820	813	822	814	813	824	828	816
2012.	826	818	823	823	836	822	827	830	813	831	832	831	826

⁴ Tabela preuzeta sa web stranice Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

2013.	829	815	819	824	832	822	830	828	826	833	828	838	827
2014.	838	822	826	832	830	829	836	825	826	834	823	843	830
2015.	828	820	832	833	830	834	838	826	828	826	826	842	830
2016.	829	829	843	830	838	837	832	843	837	837	847	853	838
2017.	846	838	854	839	860	851	849	858	844	853	857	862	851
2018.	870	849	869	863	881	872							
*od 2005. godine uključen i Brčko distrikt BiH													

Tablea 10: Prosječna neto plaća zaposlenih u BiH u razdoblju 2000.- 2018., zaključno sa lipanj 2018. g.

U financijskim i djelatnostima osiguranja prosječna neto plaća u lipnju 2018. godine iznosila je 1.559 KM, u proizvodnji i snabdijevanju električnom, plinom, parom i klimatizaciji 1.368 KM, a u sektoru informacija i komunikacija, prosječna plaća iznosila je 1.280 KM.

Promatrao kroz aktualnu vlast na državnoj razini (PSBiH/VMBiH), podsjećamo da je Vijeće ministara BiH potvrđeno u Zastupničkom domu PSBiH, 31.03.2015. godine, kada je prema podacima Agencije za statistiku BiH, prosječna plaća zaposlenih u Bosni i Hercegovini iznosila 832 KM, dok je prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec lipanj 2018. godine iznosi 872KM. Dakle, lako je zaključiti da je prosječna plaća zaposlenih u Bosni i Hercegovini, koja je u lipnju 2018. godine iznosila 872 KM, u odnosu na početak rada aktualnog saziva Vijeća ministara BiH, povećana za 31 KM.

Bosna i Hercegovina je, sukladno podacima Ujedinjenih naroda (UN), zemlja siromašnih ljudi, s obzirom da 17,9 posto bh. stanovništva živi sa primanjima manjim od 416 KM mjesečno, dok čak 15 posto građana BiH živi u apsolutnom siromaštvu, odnosno mjesečno imaju primanja niža od 235 KM. Dakle, može se zaključiti da je skoro svako šesto domaćinstvo u Bosni i Hercegovini siromašno, a zbog opće besperspektivnosti, sve je prisutniji odlazak mladih iz BiH

Prema podacima Unije za održivi povratak i integracije u BiH, u istraživanju u kojem je tijekom 2017. godine sudjelovalo 1.750 mjesnih zajednica, 82 općine, 104 lokalne nevladine organizacije i 170 volontera, Bosnu i Hercegovinu je u 2017. godini napustilo 35.377 osoba, a u razdoblju od 2013. do listopada 2017. godine, ukupno 151.101 osoba. Od spomenutih 151.101 osobe, koja je u navedenom razdoblju napustila BiH, iz Federacije BiH je 68.068 osoba, iz Republike Srpske 68.278, te iz Brčko distrikta BiH 14.755 osoba. Ekonomska kriza, besperspektivnost, nepoštivanje temeljnih ljudskih prava, politička nestabilnost itd., neki od razloga zbog kojih veliki broj mladih, ali i kompletnih obitelji odlaze iz Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, usvojilo je Analizu vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za razdoblje siječanj – lipanj 2018. godine. Između ostalog, u navedenom razdoblju izvoz iz BiH iznosio je 5,83 milijardi KM, i

povećan je za više od 600 milijuna KM ili oko 12% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene za prvo polugodište 2018. godine iznosio je 15,7 milijardi KM, što je povećanje za 10% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Stopa pokrivenosti uvoza izvozom porasla je za dva posto. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 3,50 milijardi KM, što je za dva posto više nego u istom razdoblju 2017. U ovom razdoblju uvezeno je robe u vrijednosti 9,43 milijarde KM, što je za osam posto više nego u istom razdoblju prethodne godine. Europska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner i u ukupnom obimu robne razmjene sudjeluje sa 65%, a slijede zemlje potpisnice sporazuma "CEFTA 2006" sa 13% , dok ostale zemlje, koje su vanjskotrgovinski partneri BiH, čine 22%.

U jednoj od analiza Svjetske banke, predviđeno je da će svih šest zemalja regije zapadnog balkana prognozira se ubrzan ekonomski rast u 2018. godini od 3,3 posto i u 2019. od 3,6 posto. Investicije su, po navodima u Izvješću, pokrenule snažan rast u Albaniji, Crnoj Gori i na Kosovu, dok je potrošnja dovela do stabilnog rasta u Bosni i Hercegovini. U 2017. godini najveći rast ostvarili su Kosovo 4,4% i Crna Gora 4,2%, dok je najmanji rast zabilježen u Makedoniji - 1,5 posto BDP-a. Također, navedeni ekonomski rast u zemljama regije, zajedno sa otvaranjem novih radnih mjesta, pozitivno se odrazio na pad stope siromaštva u regiji.

Međutim, u Bosni i Hercegovini u 2017. godini, i pored stabilnog ekonomskog rasta, ipak, gledajući na zemlje u regiji Zapadnog Balkana, otvoren skroman broj novih radnih mjesta, ali je povećana potrošnja dovela do stabilnog ekonomskog rasta, koji je u 2017. godini iznosio cca tri posto. Također, povećanje izvoza se nastavlja i dalje, ali strane direktne investicije su i dalje sa niskim prilivom. Fiskalna održivost nastavlja da bude prioritet, ali potrošnja mora biti vođena strateškim odlukama. Potencijal za rast postoji, ukoliko se reforme implementiraju, tako se u 2018. godinu očekuje rast od 3,2 posto, a investicije su pokrenule snažan rast u Albaniji, na Kosovu i Crnoj Gori, dok je potrošnja dovela do stabilnog rasta u BiH.

Analizirajući direktne strane investicije, Centralna banka BiH je objavila da je priliv direktnih stranih investicija u 2017. godini iznosio 777,7 miliona KM, odnosno 2,5 posto BDP-a. Priliv direktnih stranih investicija u 2017. bio je veći za 213,6 miliona KM u odnosu na 2016. godinu, a najviše priliva investicija u 2017. bilo je iz Austrije (186,8 miliona KM), Hrvatske (102 miliona KM), Slovenije (101,7 miliona KM), Švicarske (58,7 miliona KM), te Srbije (53,9 miliona KM), što znači da strani investitori potvrđuju da je Bosna i Hercegovina povoljna destinacija za nova ulaganja, te da trebamo biti optimistični u pogledu priliva direktnih stranih ulaganja u BiH.

Transparentnost rada Vijeća ministara BiH tijekom aktualnog mandata 2014.-2018. godine,, na zadovoljavajućoj je razini, zahvaljujući, između ostalog, i web stranici Vijeća ministara, koja se redovito ažurira i koja raspolaže sa solidnom količinom podataka, uz mogućnost dodatnih poboljšanja iste, što CCI kontinuirano ističe u preporukama iz monitoring izvješća za VMBiH.

Između ostalog, CCI smatra da bi bilo korisno da radna verzija Nacrta Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH prolazi kroz širu javnu raspravu, tj. da Nacrt državnog proračuna bude, putem web stranice Vijeća ministara BiH /Ministarstva financija i trezora BiH, dostupan javnosti barem 30 dana prije rasprave o spomenutom Nacrtu na sjednici Vijeća ministara BiH, uz otvoreni poziv i mogućnost organizacijama civilnog društva, drugim interesnim grupacijama i građanima, da dostave prijedloge i sugestije na Proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH prema Vijeću ministara ili Ministarstvu financija i trezora BiH.

Također, CCI je kroz dosadašnje preporuke i inicijative iz monitoring izvješća predlagao da i Nacrt godišnjeg programa rada Vijeća ministara BiH prođe određenu javnu raspravu (javne konzultacije), što znači da bi isti najmanje 30 dana prije rasprave i njegovog utvrđivanja na određenoj sjednici Vijeća ministara BiH, bio dostupan javnosti putem web stranice ove Institucije, uz otvoreni poziv organizacijama civilnog društva i zainteresiranim organizacijama /institucijama, kao i građanima, da dostave konkretne prijedloge i sugestije na radnu verziju programa rada Vijeća ministara BiH, što bi bilo od koristi široj javnosti, ali i samim ministricama/ministrama u Vijeća ministara BiH, prije finaliziranja tog dokumenta. CCI cijeni što se program rada Vijeća ministara BiH, odmah nakon njegovog utvrđivanja, objavljuje na web stranici VMBiH, s tim da PSBiH navedeni program, kada je u pitanju zakonodavni dio, u potpunosti inkorporira u orijentacijske planove rada oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Tijekom aktualnog mandata Vijeća ministara BiH, učinjen je veliki pozitivni pomak u kontekstu ukupne transparentnosti Vijeća ministara BiH, jer je Ministarstvo pravde BiH tijekom proteklih nekoliko godina uložilo dodatni napor kako bi unaprijedilo sustav transparentnosti Ministarstva pravde, ali i Vijeća ministara BiH u cjelini, uz značajnije poboljšanje suradnje i otvorenosti prema građanima i organizacijama civilnog društva. Kao kruna tih napora je, kako je često isticao ministar pravde Josip Grubeša, web platforma „eKonzultacije“ (<https://ekonsultacije.gov.ba/>), koja je razvijena uz ekspertsku podršku projekta „Izgradnja kapaciteta institucija vlasti za sudjelovanje u dijalogu sa civilnim društvom“ (CBGI) financiranog od strane Europske Unije. Platforma omogućava potpuno i pravovremeno informiranje građana i predstavnika organizacija civilnog društva putem interneta o procesu

donošenja određenih pravnih akata, te osigurava pouzdan komunikacijski kanal za njihovo sudjelovanje u kreiranju javnih politika, a sve ideje, sugestije i prijedlozi prikupljene na ovaj način, koriste se za unapređenje istih.

Dodatno, funkcionalan dijalog vlasti sa predstavnicima civilnog društva u procesu kreiranja i provedbi javnih politika, iznimno je važan element daljnjeg procesa europskih integracija. Naime, Direkcija za europske integracije (DEI BiH), koja ima ulogu koordinatora procesa europskih integracija naše zemlje, dakle, između institucija na svim razinama vlasti, i koja koordinira i finansijsku pomoć Europske unije, prepoznala je važnost sudjelovanja građana u procesu programiranja i implementiranja IPA II. Direkcija je omogućila široj javnosti, organizacijama civilnoga društva i građanima, da mogu sudjelovati u procesu planiranja, programiranja i provedbe IPA II projekata, koji su u nadležnosti Direkcije za europske integracije i putem interneta, a ne samo ranijim (klasičnim) metodama javnih konsultacija.

U konačnici, uspostavljena je web platforma "eKonsultacije u procesu programiranja i implementiranja IPA II" (<http://ipa-ekonsultacije.dei.gov.ba/>), odnosno "eKonsultacije", koja je razvijena uz ekspertnu potporu projekta „Izgradnja kapaciteta institucija vlasti za sudjelovanje u dijalogu sa civilnim društvom“ (CBGI), a ista je finansijski podržana od Europske unije.

Spomenuta platforma omogućuje potpuno i pravovremeno informiranje građana putem interneta o procesima planiranja, programiranja i provedbe IPA II akcija, te osigurava pouzdan komunikacijski kanal za njihovo sudjelovanje. Sve dostavljene ideje, sugestije i informacije putem navedene platforme, koriste se za unapređenje kvalitete procesa planiranja, programiranja i provedbe IPA II projekata u nadležnosti Direkcije za europske integracije.

Vrijedno spomena je da je, s obzirom na važnost procesa kreiranja, usuglašavanja, prijevoda i dostavljanja odgovora na pitanja iz Upitnika Europske komisije, čija prva faza je okončana, a BiH je dobila dodatnih 655 pitanja, na portalima eKonsultacije Ministarstva pravde BiH (<https://ekonsultacije.gov.ba/>) i Direkcije za europske integracije BiH (<http://ipa-ekonsultacije.dei.gov.ba/>), bh. organizacijama civilnog društva bilo je omogućeno da kreiraju i dostave odgovore na pitanja iz spomenutog Upitnika, poštujući metodološka uputstva i uz preuzetu obvezu da se svi odgovori organizacija civilnog društva prevedu na engleski jezik i da se, kao prilog službenim odgovorima institucija BiH, dostave DEI BiH i Europskoj komisiji, što je veći broj nevaldinih udruga uradio, računajući i dostavljene odgovore od strane CCI-a.

Također, na web stranici Vijeća ministara BiH nalaze se kontakti Službe za odnose sa javnošću Vijeća ministara, kao i kontakti svih ministarstava, kontinuirano se objavljuju najave sjednica Vijeća ministara BiH, sa dnevnim redom, predloženim mjerama i predlagateljima

istih, ali bez mogućnosti preuzimanja dokumenata o kojima se raspravlja na sjednicama Vijeća ministara BiH, što bi, svakako, trebalo osigurati u narednom razdoblju, analogno mogućnostima koje u tom kontekstu ima Parlamentarna skupština BiH (i druge institucije).

Nadalje, na web stranici Vijeća ministara BiH redovito se postavljaju priopćenja za javnost sa održanih sjednica Vijeća ministara BiH, uz sažetak usvojenih zaključaka, s tim što se detaljnije informacije o statusu razmatranih mjera na sjednicama Vijeća ministara BiH mogu dobiti kroz zapisnike sa istih, koji se, još uvijek, ne objavljuju na web stranici Vijeća ministara BiH i koji se, na pisani zahtjev, mogu dobiti od Stručnih službi i Generalnog tajništva Vijeća ministara BiH..

Dakle, ono što nedostaje i što bi u narednom razdoblju trebalo realizirati, što je i višegodišnja preporuka CCI-a kroz monitoring izvješća ove Institucije, je da se putem web stranice Vijeća ministara BiH omogući, uvid u cjelovite zapisnike sa održanih sjednica Vijeća ministara, koji su verificirani na sjednicama Vijeća ministara BiH, s tim da se, u perspektivi, sagledaju mogućnosti za objavu i stenograma sa sjednica Vijeća ministara BiH, po uzoru na oba doma Parlamentarne skupštine BiH, koja pored zapisnika, audio-snimki plenarnih sjednica, online prijenosa sjednica, na web stranici objavljuje i stenograme sa sjednica oba doma PSBiH.

Dodatni pozitivan iskorak na planu unapređenja transparentnosti rada Vijeća ministara BiH, svakako, bilo bi audio snimanje sjednica Vijeća ministara BiH, te postavljanje audio-snimka na web stranicu Vijeća ministara BiH, analogno višegodišnjoj praksi u PSBiH, čije se plenarne sjednice snimaju i 1-2 dana nakon održavanja (ili i ranije), postavljaju na web stranicu PSBiH.

I dalje, kao i tijekom prethodnih saziva VMBiH, nema tehničkih i prostornih mogućnosti za izravno praćenje sjednica Vijeća ministara, odnosno nazočnosti zainteresiranih predstavnika institucija/organizacija civilnog društva/zainteresiranih građana na sjednicama ove Institucije, što bi se realiziralo sukladno kriterijima koji bi se ustanovili za te potrebe, pa stoga smatramo da bi, s ciljem dodatnog unapređenja otvorenosti rada VMBiH, trebalo razmotriti ovu opciju.

KONTINUIRANI POLITIČKI SUKOBI IZMEĐU STRANAKA VLADAJUĆE KOALICIJE NA DRŽAVNOJ RAZINI I FOKUSIRANOST NA OPĆE IZBORE DUŽE OD GODINU DANA PRIJE OPĆIH IZBORA U BIH, DOVELI SU DO ZASTOJA U PROVEDBI KLJUČNIH REFORMI I PONOVOG USPORENJA EUROPSKOG PUTA BOSNE I HERCEGOVINE.

Preporuka: Vijeće ministara BiH, treba sve učiniti da, neovisno od toga koje političke stranke će činiti buduću parlamentarnu većinu, u interesu građana ove zemlje, pronađe neophodni kompromis, i žurno nastave sa provedbom najvažnijih reformi i otklone prisutne zastoje na europskom putu BiH.

IAKO SU BH. VLASTI JOŠ 2016. GODINE ISPUNILE KLJUČNE PRETPOSTAVKE ZA KREIRANJE, USUGLAŠAVANJE I USVAJANJE "PROGRAMA INTEGRIRANJA BIH U EU", BOSNA I HERCEGOVINA, JOŠ UVIJEK, NEMA OVAJ STRATEŠKI DOKUMENT.

Preporuka: Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) vlasti BiH su se obvezale da će kreirati i donijeti "Program integriranja BiH u EU", pa stoga trebaju sve učiniti da se dođe do potrebne "političke volje" i iskaže spremnost na kompromis, kako bi se konačno kreirao i potom i usvojio ovaj važni strateški dokument, koji treba odgovoriti na pitanja tipa tko, što i kada treba ispuniti u procesu europskih integracija BiH, kao i financijske aspekte eu puta BiH.

IAKO SU BH. VLASTI NAPRAVILE ODREĐENI ISKORAK U PROCESU KREIRANJA I DONOŠENJA ZAKONA O VANJSKIM POSLOVIMA BIH, NAŠA ZEMLJA JEDINA U REGIJI (I ŠIRE) NEMA ZAKON O VANJSKIM POSLOVIMA BOSNE I HERCEGOVINE.

Preporuka: Državne institucije naše zemlje, prije svega, MVPBiH, VMBiH i Predsjedništvo BiH trebaju pronaći neophodni kompromis i otkloniti postojeće nejasnoće u pogledu kreiranja i konačnog utvrđivanja Zakona o vanjskim poslovima BiH, kako Bosna i Hercegovina ne bi i dalje bila jedina zemlja u regiji (i šire) koja još nema Zakon o vanjskim poslovima BiH.

VIJEĆE MINISTARA BIH JE UTVRDILO OKVIRNU ENERGETSKU STRATEGIJU BIH, ALI BOSNA I HERCEGOVINA JOŠ NIJE ISPUNILA SVE PREUZETE OBVEZE IZ UGOVORA O ENERGETSKOJ ZAJEDNICI, A NIJE USVOJEN ZAKON O PLINU NA DRŽAVNOJ RAZINI.

Preporuka: Potrebno je, što prije, sukladno planu rada Vijeća ministara BiH za 2018. godinu, usvojiti zakon na državnoj razini o regulatoru električne energije i plina, prijenosu i tržištu električne energije, te uspostavljanju regulatornog tijela na razini BiH za tržište plina, čime bi se "otvorila vrata" za dodatnu financijsku podršku iz fondova EU. Uz podsjećanje da je, zbog

nepostojanja okvirne energetske strategije, Bosna i Hercegovina, u posljednjih 7 godina, izgubila nekoliko stotina miliona eura potencijalnih investicija u sektoru energetike u BiH..

PREDSJEDATELJ VIJEĆA MINISTARA I ZAMJENICI PREDSJEDATELJA ZADRŽALI SU MOGUĆNOST TZV. "DISKRECIJSKOG" TROŠENJA NOVCA IZ TEKUĆE PRIČUVE U DRŽAVNOM PRORAČU ZA 2018. GODINU, KAO I ČLANOVI PREDSJEDNIŠTVA BIH.

Preporuka: Nedopustivo da se sredstva u izosu od 540.000,00 KM troše bez jasnih i transparentnih kriterija, jer odluke o trošenju proračunskog novca trebaju donositi Institucije, bez "povlastica" za bilo kojeg dužnosnika. Stoga, treba stvoriti zakonske pretpostavke, kojima će se ubuduće onemogućiti tzv. "diskrecijsko" trošenje proračunskog novca od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH i članova Predsjedništva BiH.

MEĐUNARODNE OBVEZE BIH U OBLASTI LJUDSKIH PRAVA NISU PRIORITET ZA BH. VLASTI, ŠTO ZNAČI DA AKTUALNI SAZIV PSBIH I VMBIH, ZBOG NESPREMNOSTI ZA NEOPHODNE IZMJENE USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE NIJE USPIO ZAUSTAVITI DISKRIMINACIJU GRAĐANA NAŠE ZEMLJE NA NACIONALNOJ OSNOVI.

Preporuka: Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH trebaju pronaći kompromisno rješenje za konačnu provedbu odluke Evropskog suda za ljudska prava u predmetu "Sejdić-Finci", te drugih odluka tog Suda, s ciljem eliminiranja diskriminatornih odredbi iz Ustavu BiH.

DODATAK 1.: PROVEDBA AKCIJSKOG PLANA REFORMSKE AGENDE NA DRŽAVNOJ RAZINI BiH

Akcijski plan za implementaciju Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH sadrži ukupno 34 generalne mjere. Zaključno sa 30.08.2018. godine, u potpunosti su realizirane 24 aktivnosti (70,6%), kontinuirano se realizira 6 (17,6%), dok 4 aktivnosti nisu realizirane do 30.08.2018. godine (11,8%).

Akcijski plan reformske agende u nadležnosti Vijeća ministara BiH				
Mjera/Aktivnost		Usvojeno	U proceduri	Nije usvojeno
1.	Donijeti nove zakone iz finansijskog sektora usklađene sa direktivama EU i Uslovima iz Bazela		x	
2.	Zakon o carinskoj politici	x		
3.	Planirati e-usluge za PDV i porez na dohodak	x		
4.	Sveobuhvatno mapirati parafiskalne namete (i nametnuti moratorijum za nove)	x		
1.	Usvojiti inoviranu Strategiju reforme javne uprave koja će biti zasnovana na ključnim principima reforme javne uprave			-
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima		x	
3.	Zamrznuti ukupan fond plata u javnom sektoru do donošenja revidiranog sistema određivanja plata na osnovu vrijednosti	x		
4.	Osiguranje pune podrške uspješnoj realizaciji popisa stanovništva, domaćinstava i stanova uz puno poštovanje odredbi zakona o popisu stanovništva, podzakonskih propisa i evropskih statističkih standarda u popisnim aktivnostima	x		
1.	Znatno poboljšati razmjenu podataka između četiri poreske uprave 1.1. Formirati interesornu radnu grupu sa svih nivoa (BiH i entiteti) koja će definisati modalitete razmjene podataka; 1.2. Praćenje obima razmjene podataka; 1.3. Provesti postupke naplate poreza kao rezultat razmijenjenih informacija	x		
2.	Predložiti povećana ovlaštenja za poreske organe i modalitete korisne saradnje			-
3.	Pripremiti i provesti poresku reviziju i inspekciju na osnovu rizika na svim nivoima			-
4.	Izmjene i dopune Zakona o akcizama - nafta i naftni derivati	x		
5.	Izmjene i dopune Zakona o akcizama - duhan i alkohol		x	
6.	Utvrđiti ukupan fond plata u javnom sektoru, odnosno institucijama BiH 6.1. Priprema i usvajanje Prijedloga Zakona o budžetu institucija BiH za 2016. godinu koji sadrži član o kontroli i ograničenju novog zapošljavanja 6.2. Izrada i usvajanje metodologije za ograničenje plata u javnom sektoru na održivoj osnovi	x		

7.	Odrediti, održavati i objaviti strategije javnog duga i analize održivosti duga na državnom i entitetskom nivou 7.1. Usvajanje kalendara razmjene podataka potrebnih za pripremu Srednjoročne strategije upravljanja dugom BiH 7.2. Odrediti, održavati i objaviti strategije javnog duga i analize održivosti duga na državnom i entitetskom nivou	X		
8.	Osiguranje pune podrške uspješnoj realizaciji provođenja odluke o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH	X		
9.	Unaprjeđenje korištenja međunarodne ekonomske pomoći		X	
1.	Usvojiti Strategiju i Akcioni plan reforme sektora pravde u BiH	X		
2.	Uspostaviti efikasnu prevenciju korupcije i sukoba interesa u pravosuđu 2.1. Provoditi zajedničke obuke za tužitelje, istražitelje i policijska tijela za rad na krivičnim djelima korupcije i poboljšanje koordinacije u tom procesu 2.2. Izvršiti analizu zakona o sukobu interesa u BiH s ciljem utvrđivanja mogućnosti za efikasnije suzbijanje sukoba interesa i pooštavanja sankcija za njihovo nepoštivanje 2.3. Na osnovu analize predložiti izmjene i dopune Zakona o sukobu interesa u BiH za efikasnije suzbijanje sukoba interesa i pooštavanja sankcija za njihovo nepoštivanje 2.4. Izvršiti sveobuhvatnu analizu zakonskih propisa za izjave o imovinskom stanju, s ciljem uspostave efikasnog sistema kontrole, obrade podataka iz izjava o imovinskom stanju i eliminacije prepreka za njihovo javno objavljivanje 2.5. Formirati elektronski registar izjava o imovinskom stanju		X	
3.	Propisati objektivne kriterije za imenovanje nosilaca pravosudnih funkcija radi povećanja profesionalizma i integriteta	X		
4.	Usvojiti mjere integriteta pravosudnog sistema u BiH	X		
5.	Usvojiti nova pravila disciplinskog postupka i uvesti nove disciplinske mjere	X		
6.	Izvršiti procjenu rada policijskih agencija s ciljem unaprjeđenja integriteta policijskih agencija na svim nivoima	X		
7.	Unaprjeđenje saradnje između policijskih agencija na svim nivoima 7.1. Izraditi Prijedlog dokumenta sa preciznim operativnim procedurama za postupanje u posebnim okolnostima i vanrednim situacijama	X		
8.	Unaprijediti regionalnu i međunarodnu policijsku saradnju 8.1. Usvojiti Poslovnik o radu osnovanog Zajedničkog centra za policijsku saradnju BiH, Srbije i Crne Gore. 8.2. Provesti proceduru za izbor novog oficira za vezu SELEC centru, radi osiguranja kontinuiteta u pogledu rada bh oficira za vezu.	X		

	8.3. Provesti inicijativu za zaključivanje tri ugovora sa zemljama u okruženju o policijskoj saradnji.			
9.	Potpisati Operativni sporazum sa EUROPOL- om	X		
1 0.	Usvojiti državnu Strategiju za borbu protiv korupcije 2015-2019. godina i Akcioni plan za provedbu	X		
1 1.	Uspostaviti efikasne strukture za prevenciju i nadzor borbe protiv korupcije na svim nivoima 11.1. Uspostaviti komunikaciju, saradnju i koordinaciju između APIK-a i svih tijela za suzbijanje korupcije 11.2. Ustanoviti potrebe tijela za suzbijanje korupcije u BiH u skladu sa njihovim nadležnosti 11.3. Izraditi odgovarajuće programe obuka za članove tijela za suzbijanje korupcije u BiH i provoditi obuke 11.4. Ustanoviti potrebe institucija sa protikoruptivnim nadležnostima na nivou državnih organa 11.5. Osigurati administrativne, finansijske i institucionalne kapacitete institucija sa protikoruptivnim nadležnostima na državnom nivou	X		
1 2.	Unaprijediti pravni okvir kojim se reguliše oduzimanje nelegalno stečene imovine, pranja novca i povrat, uključujući poboljšanje procedure prodaje zaplijenjene imovine		X	
1 3.	Usvojiti Strategiju i Akcioni plan za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015-2020)	X		
1 4.	Implementacija Sporazuma o razmjeni elektronskih podataka između policije i tužilaca	X		
1 5.	Usvojiti Strategiju za integrisano upravljanje granicom	X		
1 6.	Uskladiti pravni i regulatorni okvir u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma radi ispunjenja zadataka iz FATF Akcionog plana 16.1. Usvojiti Izmjene i dopune Krivničnog zakona BiH radi ispunjenja preporuka Moneyval-a	X		
	16.2. Formirati radnu grupu za praćenje obaveza iz FATF Akcionog plana, učešća na sastancima i podnošenje Izvještaja o napretku iz Akcionog plana prema FATF			
	16.3. Izvršavati obaveze iz FATF Akcionog plana			